

UwUwUlhU

ՅԱՐԴ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 34 (1884) ՀԱՐԱԹ, ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 15, 2018
VOLUME 38, NO. 34 (1883) SATURDAY SEPTEMBER 15, 2018

Պաշտօնաթերթ
Մ.Դ. Հնչակեան Կուսակցութեան
Արեւմտեան Խմելքիկայի

MASSIS Weekly
1060 N. Allen Ave., Suite 101
Pasadena, California 91104

ՄԵՐ ԱՆԿԻՒՆԵԼ

Քոչարեանը Պէտք է
Փառք Տայ որ
Կ'ապրի Նոր
Հայաստանի մէջ

Այս շաբաթ Հայաստանը ցնցուեցաւ, երբ ի յայտ եկաւ որ, գաղտնալսուած է ու արձանագրուած՝ Երկրի ամենեն կարեւոր օղակները նկատուող Ազգային Անվտանգութեան Ծառայութեան եւ Յատուկ Քննչական Ծառայութեան պետերուն միջեւ տեղի ունեցած հեռածայնային խօսակցութիւնը՝ Մարտի 1-ին առնչուող դատական գործերուն վերաբերեալ: Զայնագործութեան համացանցի վրայ յայտնուիլը եկաւ զգուշացնելու, որ նախկին իշխանութեան շրջապատր տակալին ներկայ են այդ մարմիններէն ներս եւ ունին միջոցներն ու սարքաւորումները, նման գործողութիւններ իրականացնելու, նոյնիսկ Երկրի թիւ մէկ գաղտնի սպասարկութենեն ներս:

Այս ուղղութեամբ յատկանշական էր Ոռբերդ քոչարեանի գրասենեակի հրապարակած երկար յայտարարութիւնը, ուր Փաշինեանն ու իր իշխանութիւնը կը մեղադրուին Մարտի 1-ի գործով քաղաքական հետապնդումներ իրականացնելու մէջ: Նոյնպէս կոչ կայ հասարակութեան՝ «թոյլ չտալ, որպէսզի Դայաստանը ժողովրդավարական երկրից վերածուի ամբոխավարական ձախողուած պետութեան»:

«Ժողովրդավարական երկիր» մասին այս խօսքերը կը պատկանին մարդու մը, որու հշխանութեան տարիներուն տեղի ունեցան 39 քաղաքական սպանութիւններ, երկու մեծ ոճագործութիւններ՝ Հոկտեմբեր 27-եւ Մարտի 1, ընդոհմադիր գործիչներ յայտնուեցան բանտերու մէջ, փակուեցան անկախ հեռատեսիլի ալիքները եւ միջազգային իրաւապաշտպան կազմակերպութիւններուն կողմէ Հայաստանը դասուեցաւ ոչ ազատ երկիրներու շաղրին:

Թուարեան կը խորիի թէ ժողովութիւնը այդքան կարծէ եւ յանդանութիւնը ունի նման կոչը ուղղուելու: Այդ ժողովուրդը մի քանի ամիս առաջ տապալեց իրենց բռնատիրական վարչակարգը եւ կը պահանջ նոր իշխանութիւններէն դիմել աւելի կտրուկ քայլերու, ամբողջութեամբ թեւարափ ընելու համար գրեալկարիխիկ համակարգի մնացորդացը, քանի որ յեղափոխութեան ձախողումը սոսկ Փաշշինեանի ձախողումն է: այս ամրորո Յաւ ասօն:

Փոխանակ նման ծիծաղելի կոչեր հրապարակելու, Թոշարեան ու իր նմանները թող փառք տան, որ կ'ապրին նոր Դայաստանի մէջ, այլապէս առաջին օրէն յայտնուած պիտի ըլլային բանտերու մէջ եւ հրենց ձեռքէն խլուած պիտի ըլլար ապօրէն կերպով դիզած հարստութիւնը, որ այժմ կ'օգտագործեն խարիսկելու համար պետութեան հիմքերը:

Գաղտնալսուած է ԱԱԾ-ի եւ ՅՔԾ-ի Ղեկավարներու Հեռաձայնային Խօսակցութիւնը

Ազգային Անվտանգութեան
Ծառայութեան (ԱԾԾ) տնօրէն Ար-
թուր Վանեցեան հաստատեց, որ
հաջացանցի մէջ տարածուած ձայ-
նագրութեան մէջ կը զրուցեն ինքն
ու Յատուկ Քննչական Ծառայու-
թեան (ՔԾԾ) պետ Սասուն Խա-
չատրեանոր:

«Խօսակցութիւնն իրականում
մեր մասնակցութեամբ է, եւ շատ
տարօրինակ է, որ գաղտնալուել է
ԱԱԾ տնօրինսի եւ ՅՔԾ պետի
խօսակցութիւնը։ Դա մտահոգիչ
փաստ է, որի հետ կապուած կը
լինի մանրակրկիտ քննութիւն եւ
կը պարզուի ձայնագրութեան աղ-
բիւրը եւ թէ ով է ձայնագրել։ Եթէ
չեմ սիսալուում դատախազութիւ-
նում արդէն յարուցուած է քրէա-
կան գործ»։ -ըսած է Վանեցեան։

Ազգային անվտանգութեան ծառացութեան տնօրինը նշած է՝ խօսակցութիւնը եղած է ՀՀ երկրորդ նախագահ Ռոպեկը Քոչարեանի խափանման միջոցի վերաբերեալ առաջին ատեանի դատարանի յայտնելու համար։

սի վճիռը կայացնելու օրը:
«Ուզում եմ ասել, որ հաշուի
առնելով այն հանգամանքը, որ
դատարանի առջեւ կանգնած էին
Հայստանի երկրորդ նախագահ
Ռոպեթ Քոչարեանն ու Հաւաքա-
կան Անվտանգութեան Պայմանագ-
ուել (ՀՄԹԵ)» Եւսակ ու առաջարկուած

Եռուրի Խաչատրուրովը, պէտք էր 100 նշած, որ երկու կառուց կայ, և

Արթուր Վանեցեան եւ Սասուն Խաչատրեան միատեղ մամլոյ ասուլիսի ընթացքին

տոկոս համոզուած լինել, որ այդ
գործում որեւէ թերացում եւ թե-
րութիւն չկայ: Նման քննարկում
իմ եւ պարոն խաչատրեանի միջեւ
կայացել է, եւ եղել է զուտ իրաւա-
բանական քննարկում», - ըստ է
վանեցեանը՝ շարունակելով. «Ան
պայքարը, որ մենք սկսել ենք, դա
շարունակելու ենք, եւ մեզ չի
խանգարելու ոչ մի բան, որեւէ
խոչընդոտ չի կարող խանգարել
սկսած գործում»:

Ազգային անվտանգութեան
ծառայութեան (ԱԱԾ) տնօրէնը
նշած, որ Երկու կառուց կայ, Յա-

տուկ քննչական ծառայութիւն
(ՅՔԾ) եւ Ազգային անվտանգու-

Ծառ.ը էջ 5

ԱՐՄԵՆ ԲԱՅՔՈՒՂՋԵԱՆ Նշանակուած է Լու ԱՆՁԵԼԾԻ ՄԵԶ ՇՀ Գլխաւոր Շիւպատոս

Լու Անճելըսի մէջ ՀՅ գլխաւոր հիւապատոս Արմէն Բայբուրովեան

ՀՀ Արտաքին Գործոց նախարարութեան և Սեպտեմբեր 2018-ի հրամանով Արդէն Վահանի Բայրութեանը նշանակուած է Լոս Անձելլսի մէջ ՀՀ գլխաւոր հիւպատուու:

Արմէն Բայբուրդեանը աւելի
քան 10 տարուայ ընդմիջումէն
ետք դարձեալ կը վերադառնայ
ԱԳՆ համակարգ։ Ան այն դիւանա-
գչաներէն էր, որոնք հեռացուած
էին դիւանագիտական աշխատան-
քէ 2008 թուականի ամուսնը՝ ընդ-
դիմադիր նախագահի թեկնածու
Լեւոն Տեր-Պետրոսեանին սատա-
րելու մասին հրապարակալին յայ-
տարարութիւնով հանդէս գալէ ետք։
Այդ պահին Արմէն Բայբուրդեանը
կը զբաղեցներ Հայաստանի արտա-
քին գործերու փոխնախարարի
պաշտօնը, որը ստանձնած էր 2004
թուականին։

թուականին:
2008-2013 թթ. Արմէն Բայրուղդեանը Հայաստանի մէջ ՄԱԿ-ի մշտական համակարգողի աւագ ինքնուռականն է:

Հայաստանի վարչապետ Նիկոլ Փաշինեան եւ Ռուսաստանի
նախագահ Վլատիմիր Փուլին Մոսկուայի մէջ կայցած
հանդիպումի ընթացքին

Սեպտեմբեր 8-ին, Քրեմլինի
մէջ Հայաստանի վարչապետ Նիկոլ
Փաշինեանի հետ կայացած հանդի-
պումբէն ետք, Ռուսաստանի նախա-
գահ Վլատիմիլը Փութին ըսած է
որ, այսօրուայ դրութեամբ Հայա-
տանի եւ Ռուսաստանի միջեւ յա-
րաբերութիւնները կայուն կը զար-
գանան բոլոր ուղղութիւններով։
Ազդ կը վերաբերի քաղաքական
առարկութեաններու ուղղութեան

ռազմական ոլորտին, անվտանգութեան հարցերուն եւ տնտեսական համագործակցութեան; Փաշխնեան իր կարգին ըսած է. - «ՄԵՆՔ, ի հարկէ, ունենք փայլուն յարաբերութիւններ, բայց, կարծում եմ, պէտք չէ դրա վրայ կանգ առնել յատկապէս մեծ ներուժ ունենք քաղաքական, տնտեսական, ու պա-

Gwynn to S

Հայաստանի Մէջ Սինկափուրեան Դրաշքը Կիրառելի Չէ

«Մեզ մօտ պետութեանը խար-
բելը, պետութիւնից գողանալը յար-
գանքի արժանի արարքներ են», -
լրագրողներու հետ հանդիպման
ժամանակ նման կարծիք յայտնած
է Պետական եկամուտներու կոմի-
տէի նախագահ Դաւիթ Անանեանը:

«Մեզ մօտ ձեւաւորուած չէ
կարծիքը, որ պետութիւնից չգո-
ղանալը, պետութեանը հարկեր վճա-
րելն ազգային անվտանգութեան
տեսանկիւնից, հայրենասիրութեան
առումով շատ կարեւոր եղոյթներ
են»:

Պետական եկամուտներու կո-
միտէի (ՊԵԿ) նախագահը նշած է,
որ այս պարագային Հայաստանի
մէջ հնարաւոր չէ կիրառել սինկա-
փուրեան հրաշքը: Անոր խօսքով՝
քանի դեռ Սինկափուրէն չենք ըն-
դորինակած հարկեր վճարելու պատ-
րաստակամութիւնն, ուրեմն որո-
շակի ընկիքներ դեռ ունինք:

«Մենք ունենք ոլորտներ, որ-
տեղ հարկեր չվճարելու մշակոյթ է
ձեւաւորուել», - ըսած է Պետական
եկամուտներու կոմիտէի (ՊԵԿ) նա-
խագահը:

Դաւիթ Անանեանը որպէս օրի-
նակ բերած է մշակոյթի ոլորտը՝
նշելով, որ մշակոյթին մէջ նման
մշակոյթ չկայ: «Մենք ունենք
սիրուած երգիչ-երգչուհիներ, բո-
լորս էլ գիտենք, որ սիրուած

ՊԵԿ նախագահ Դաւիթ Անանեան

երգիչ-երգչուհիները հայրենասի-
րական երգեր են գորում կամ կա-
տարում այս կամ այն իրադարձու-
թեան՝ մեր տիրութեան, մեր զար-
թումքի օրերին, բայց մեր երգիչ-
երգչուհիների առումով ես ուզում
եմ մի բան ասել՝ նրանք տարեկան
յայտարարագրեր չեն ներկայաց-
նում», - նշած է Դաւիթ Անանեանը:

Այս տարուան 8 ամիսներու
ընթացքին Պետական եկամուտնե-
րու կոմիտէի (ՊԵԿ) կողմէն հաւա-
քագրուած է 880.1 միլիառ դրամ
հարկային եկամուտներ, որմէ 670.7
միլիառ դրամը՝ հարկային մարմի-
ներուն կողմէն, իսկ 209.4 միլիառ
դրամը՝ մաքսային մարմիններու:

Օսիբեանը Մարտի 1-ի Ռէպերու Ժամանակ Ցուցարարներուն Սօտ Զէնք-Զինամթերք Չէ Տեսած

Ոստիկանութեան պետ Վալե-
րի Օսիբեանը չի բացառեր, որ
2008 թուականի Մարտի 1-ի գոր-
ծին մէջ կան ընդգրկուած ոստի-
կաններ: «Արմէնբերս»-ի փոխանց-
մամբ, այդ մասին Օսիբեանն ըսած
է կառավարութեան նիստէն ետք
լրագրողներուն հետ զրոյցի ժամա-
նակ՝ անդրադառնալով Մարտի 1-ի
դէպեքերով յարուցուած քրէական
դործի շրջագիծէն ներս ոստիկան-
ներուն ներգրաւուածութեան հար-
ցին:

«Հնդգրկուած են եղել տար-
բեր ստորաբաժանուածներ, բայց
դա չի նշանակում, որ բոլորը
ենթակայ են պատասխանատուու-
թեան, կամ առհասարակ ենթակայ
են պատասխանատուութեան: Ինք-
նին փաստաթուղթ կեղծելը քրէօ-

րէն պատժելի արարք է, թէ ով է
արել՝ չեմ կարող ասել, արդեօք
հնարաւոր է անել-եկէք ոչ մի բան
չբացառենք, եթէ այլպիսիները
կան, թող պատասխանատուութեան
ենթարկուեն», - նշած է Օսիբեանը:

Միաժամանակ, ոստիկանապե-
տը վստահեցուցած է, որ Մարտի 1-ի
դէպեքերու ժամանակ ցուցարար-
ներուն մօտ զէնք-զինամթերք չէ
տեսած: «Բայց փայտեր եւ այն
բոլորս էլ տեսել ենք: Այս հարցերն
ուղղէք այն մարդկանց, ովքեր այդ
օրերին եղել են վերադաս», - ըսած
է Օսիբեանը՝ նշելով, որ Մարտի 1-ի
գործով ցուցմունք տալու չէ
հրաւիրուած: Ոստիկանապետն
ընդգծած է նաեւ, որ կը բացառէ
Հայաստանի մէջ հանրահաւաքնե-
րու ժամանակ զոհեր ըլլան:

Հայաստան Ռուսաստան Յարաբերութիւնները

Շարունակուած էջ 1-էն

մատեխնիկական համագործակցու-
թեան ոլորտներում եւ ընդհանրա-
պէս հումանիտար կապերի ամ-
րապնդման առումով: ի հարկէ,
մէնք շահագրգուուած ենք մէկ
յարաբերութիւնների հետագայ
զարգացմանը եւ սերտացմանը. նկա-
տի ունեմ ոչ միայն երկկողմ յարա-
բերութիւնները, այլեւ համագոր-
ծակցութիւնը եւ եւրասիական
Տնտեսական Միութեան, եւ Հաւա-
քական Անվտանգութեան Պայմա-
նագրի կազմակերպութեան շրջա-
նակուած, եւ ընդհանրապէս միւս
ոլորտներում»:

Լրագրողների հետ զրոյցի ըն-
թացքին Փաշինեան անգամ մը եւս
շեշտած է, որ այդ համագործակ-
ցութիւնը կայ, առաջ կ'երթայ եւ
այս ոլորտներուն ներս վիճակը նոյնպէս

աւելի լաւ է, քան նախկինին:

«Արդեօք վլադիմիր Փութին
որեւէ հայաստանցին նախկին պաշ-
տօնեայի հետ (խօսքը ենթադրա-
բար Ռոպերթ Քոչարեանի մասին
էր) ճակատագիրը քննարկուած է».
այս հարցին Փաշինեան պատաս-
խանեց՝ որեւէ նման հարց չէ քննարկ-
ուած:

Փաշինեանը նաեւ տեղեկա-
ցուց, որ Ռուսաստանի նախագայ
վատիմիր Փութինի հետ չէ քննարկ-
ուած Հաւաքական Անվտանգու-
թեան Պայմանագրի կազմակեր-
պութեան (ՀԱՊԿ) Աստրականի ան-
դամակցութեան հարցը:

Վարչապետ Նիկոլ Փաշինեան
Ռուսաստան կատարած աշխատան-
քային այցի ընթացքին Մոսկվայի
մէջ հանդիպում ունեցած ուղ-
աստանաբնակ հայագիր գործա-
րարներու հետ:

Ռուսաստան Զեղեալ Յայտարարած է Միքայէլ Յարութիւնեանի Նկատմանը Միջազգային Հետախուզութեանը

Հայաստանի Հանրապետու-
թեան պաշտպանութեան նախկին
նախարար Միքայէլ Յարութիւն-
եանի նկատմամբ միջազգային հե-
տախուզումը Ռուսաստանի տա-
րածքին չեղեալ յայտարարուած է:
ինչպէս կը հաղորդէ «Արմէնբ-
րս»-ը, այս մասին յայտնած է
«Խնթըրֆաքս»-ը՝ յուում կատարե-
լով իր աղքեւրներուն:

«2008-ի Մարտի 1-ին երեւա-
նի մէջ տեղի ունեցած իրադարձու-
թիւններուն համար մեղադրուող
Յարութիւննեանի նկատմամբ յա-
րուցուած գործն ուստամծնասիրելու
ժամանակ որոշում կայցուած է
Ռուսաստանի տարածքին հետա-
խուզումը չեղեալ յայտարարել», -
ըսած է գործակալութեան աղքիւրը:

Այս աւելցուցած է, որ այդ
պարագային Ռուսաստանի մէջ Մի-
քայէլ Յարութիւննեանին ոչինչ կը
սպառնաց: Սակայն ան նշած է, որ
Յարութիւննեանը կրնայ ձերբա-
կալուիլ եւ փոխանցուիլ Հայաս-
տանին, եթէ յայտնուի Անկախ
Պետութիւններու Համագործակցու-
թեան (ԱՊՀ) անդամ այլ երկիրնե-
րու մէջ:

Գործակալութեան աղքիւրը
նաեւ յայտնած է, որ ՀՀ պաշտպա-
առաջարկագուած է անոր տանա-
սանի մայրաքաղաքին մէջ անոր տա-
նացին:

ՀՀ պաշտպանութեան
նախկին նախարար
Միքայէլ Յարութիւննեան

նութեան նախկին նախարարը ձեր-
բակալելու եւ Հայաստանին փո-
խանցելու մասին դիմումը Ռու-
սաստանի մէջ ստացած են որոշ
ժամանակ առաջ ոչ թէ Հայաստա-
նի գլխաւոր դատախազութեանէն,
այլ միջազգային հետախուզման
գծով: Անոր խօսքով՝ Յարութիւն-
նեանը ձերբակալելու թույլուու-
թեան մէջ նշուած է նաեւ Ռուսաս-
տանի մայրաքաղաքին մէջ անոր տա-
նացին:

Միջազգային Փորձագետները Պիտի Ռևոլուցիոն Ամուլսարի Շահագործման Ազդեցութիւնը Ստորգետնեայ Զուրերուն Վրայ

Կառավարութեան պատուէրով
10 օրէն Հայաստան պիտի ժամանէ
միջազգային փորձագէտներու
խումբը՝ Ամուլսարի ոսկիի հանքի
շահագործման պարագային ստոր-
գետնեայ ջուրերուն վրայ հնարա-
տուր աղքեցութիւնն ուստամծնասիրե-
լու համար:

Պաշտօնավարման 100 օրն ամ-
փոխելու ժամանակ այս մասին
յայտարարած է ընապահապատութեան
նախարար էրիկ Գրիգորեանը:

«Այն պահին, եթէ որ պետու-
թիւնն ունի բաւարար հիմնարո-
ւուած՝ գիտականօրէն, մասնագիտո-
րէն եւ իրաւաբանօրէն, տեղեկա-
տուութիւն, որ գործունէութիւնը
բացական աղքեցութիւնն է ունե-
նալու, դա ըստ էութեան նշանա-
կում է, որ (Շերջակայ միջազգայի
վրայ աղքեցութեան գնահատումը)
ՇՄԱԳ-ում ներկայացուած տեղե-
կատուութիւնը ճիշդ չի եղել, եւ
կրկին օրէնսդրուէն, նաեւ քաղա-
կան գործութիւնը ճիշդ չի եղել:

«Ազատութեան» հարցին, թէ
«Լիտիանի» ներկայացուցիչները
կը խօսին միջազգային իրաւարա-
կան դատարան դիմելու

Աղթամարի Սուրբ Խաչ Եկեղեցւոյ Մէջ Պատարագ Մատուցուեցաւ

Արամ Արք. Աթէշեան Շնորհակալութիւն Յայտնած է
Թուրքիոյ Իշխանութիւններուն

Պոլսոյ Հայոց պատրիարքի փոխանորդ Արամ Արք. Աթէշեանը շնորհակալութիւն յայտնած է Թուրքիոյ իշխանութիւններուն Վանի Աղթամար կղզիին մէջ գտնուող Սուրբ Խաչ եկեղեցւոյ մէջ պատարագի իրականացումն արտօնելու համար, այս մասին կը գրէ թրքական ԻԻԱ գործակալութիւնը:

Յայտնի է, որ պատարագին մասնակցած է Թուրքիոյ զբոսաշրջութեան եւ մշակոյթի նախարար Մէհմէտ Նուրի Էրսոյը, որ հանդիսաւոր արարողութեամբ կղզիին մէջ աղաւնիներ թուցուցած է պատարագին ետք: Անոր հետ մէկտեղ ներկայ գտնուած է նաև այլ պաշտօնատար անձինք:

Յայտնի է, որ պատարագի իրականացման առթիւ այժմեան Թուրքիոյ տարածքին գտնուող Վանի Աղթամար կղզիին մէջ ուժեղացուած են անվտանգութեան միջոցառումները, չի թոյլատրուած Հայաստանի դրօշով զբոսաշրջիկներու մուտքը, իսկ բուն պատարագը:

շատերը լսած են դուրսէն:

Ուխտագնացութիւնները դէպի Սուրբ Խաչ եկեղեցի կ'իրականացուին 2010 թուականէն, սակայն վերջին երեք տարիներուն թրքական իշխանութիւնները կ'արգիլին ամենամեայ պատարագի իրականացումը՝ պատճառաբանելով այն «առկայ վտանգներով»:

Սակայն այս տարի արարողակարգն իրականացնելու թոյլատրութիւն ստացուած է:

Աղթամարի Սուրբ Խաչ եկեղեցին նորոգումէն ետք վերաբառուած է 2007 թուականին: Պատմական Հայաստանի տարածքին այն միակ եկեղեցին է, որուն գմբէթին վերանորոգումէն ետք խաչ բարձրացուած է: Հայկական ճարտարապետութեան ճանչող եւ գլուխգործոց համարուող եկեղեցիներէն մէկն այժմ թանգարանի կարգավիճակ ունի:

Յայտնի է, որ եկեղեցիին մէջ կարելի է պատարագ իրականացնել տարին միայն մէկ անգամ, Խաչվերաց տօնին նախորդող կիրակին:

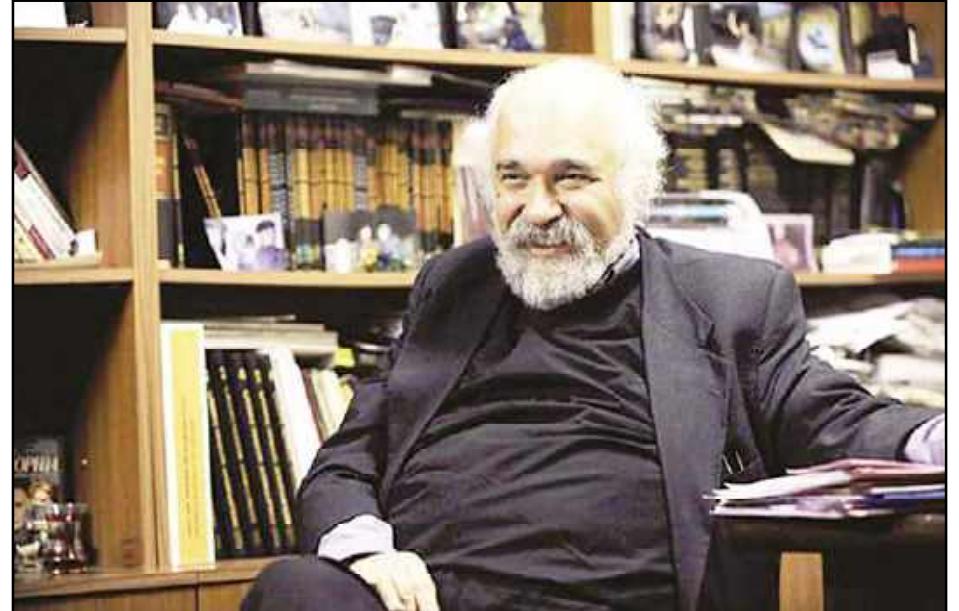
«Պիտի Շարունակենք Մեր Պայքարը» Կ'ըսէ Կարօ Փայլան

Թուրքիոյ քրտամէտ ժողովութներու ժողովրդակարական կուսակցութեան անդամ եւ Տիգրանակերտէն ընտրուած խորհրդարանի հայագիտ պատգամաւոր Կարօ Փայլան առաջին անգամ ըլլալով հարցազրոյց մը տուաւ լրատուամիջոցներուն, նախորդ շաբաթ Պոլսոյ մէջ տեղի ունեցած «Շաբաթօրեալ Մայրեր» նախաձեռնութեան ցուցին ընթացքին

ոստիկաններու հետ բախումէն ետք: Փայլան յայտնեց, որ ոստիկանները իսկապէս վատ վերաբերած են ցուցի մասնակիցներուն հետ, իսկ ինքայլ վայրկեանին մոռցած է իր պատգամաւոր եւ քաղաքական գործիչ ըլլալու հանգամանքը՝ փորձելով պաշտպանել ընկերներն ու ցուցին մասնակցողները:

«Հոն Կարօ Փայլան, Հիւտաքայա կամ Ահմետ Շըք չկար:

Թուրքիա Դիմած է Ինթըրկուլին Յայասեր Մտաւրական Ռակէա Զարաքոլուն Բերման Ենթարկելու Յրամանագիրով

Թրքական «Belge» հրատարակչութեան հիմնադիր-տնօրին, «Ozgur Gundem» լրատուամիջոցի սինսակագիր յայտնի իրաւապաշտպան, մտաւրական Ռազմի Զարաքոլու Թուրքիոյ իշխանութիւններուն կողմէ ներառուած է հետախուզման մէջ գտնուող առաւել վտանգաւոր յանցագործներու ցանեկին: «Կարմիր ցուցակ»-ին մէջ:

Այս որոշումը առնուած է Զարաքոլուկ՝ 7 տարի առաջ ունեցած ելոյթի մը պատճառով յարուցուած քրէական գործի ծիրէն ներս: Ան կը մեղադրուի ահաբեկչական կազմակերպութեան ստարելու մէջ:

Թուրքիա պահանջած է արտայանձնել այժմ Շուէտ բնակող մտաւրականը:

Հայոց Ցեղասպանութիւնը ճանչող եւ գատապարտութարապետութիւնը 2011-ի Հոկտեմբերին կալանաւորուած է վերոնշեալ մեղադրանքով, սակայն 2012-ի Ապրիլին

ազատ արձակուած է, իսկ 2013-ին տեղափոխուած է Շուէտ:

Թեմային շուրջ Զարաքոլու թրքական «Evrensel» պարբերականին յղած նամակին մէջ ըսած է: «Հաս Շութեան որոշ մարդոց դարձեալ անհանգստացուցած են իմ յօդուածները, ինչպէս նաեւ այն, որ ես կը շարունակեմ աշակեցիլ մարդու իրաւունքներու պաշտպանութեան, իսկ գրի ապատութեան ու կը պաշտպանեմ իսղաղութիւնը: Թող անհանգստանան: Իսկ մենք կը շարունակենք մեր ճանապարհը»:

Ցիշեցնենք, որ թուրք հրատարակիչ, մարդու իրաւունքներու պաշտպան Ռազմի Զարաքոլու 2011-ին Հայաստանի Ազգային գրադարանին կողմէ պարգեւատրուած է Ցակոր Մեղապարտի անուան մետաղով՝ որպէս հրատարակչական մեծ գործունեալ ծաւալող անձ, որ նաեւ տասնեակ գիրքեր նուիրած է Ազգային գրադարանին:

Ընենք. անոնց կողքին պիտի ըլլանք», ըսաւ ան:

Նոյն ցուցին մասնակցած Առաջ Տինք նոյնպէս նման յայտարարութիւն մը կատարեց «Ակոս»ի հետ հարցազրոյցի մը ընթացքին:

«Շաբաթօրեալ Մայրեր»ու 700-րդ մէկտեղումը մարդու իրաւունքներու արժէք ընծայող բոլորին համար կարեւոր դէպք մըն էր: Սակայն անակնկալ որոշումով մը ներքին գործոց նախարարին արգելքն, «Շաբաթօրեալ Մայրեր»ու ցուցերը պիտի շարունակենք այնտեղ գտնուիլ: Ինչ որ ըսեն մայրերը, այդ պիտի

WELCOME HOME & AUTO INSURANCE

Along with all of our other *Trusted Insurance Services*

We will shop you with over 20 A-rated companies to find the best fit for your needs and budget.

CALL US FOR A PERSONALIZED QUOTE

(818) 500 9305

MARONIAN
INSURANCE SERVICES

Since 1975, we have proudly served our community's insurance needs.

CA Insurance Lic. #0C99815

Նիկոլ Փաշինեանի Առաջին Սեպտեմբերը

ԱՐԱՄ ԱՍԱՏՈՒՆԻ

Մինչ հայաստանեան մեղիա-փորձագիտական հարթութեան վրայ փորձ է արուում դիտարկել ու քննարկել Փաշինեան-Պուտին հանդիպումն ու այդ համատեքստում հայուսական յարաբերութեան հեռանկարը, յատկապէս առկայ յարնի գնահատականների ֆոնին, որ գալիս էին յատկապէս նախկին իշխանութեանը յարող շրջանակներից, արդէն մօտենում է Նիկոլ Փաշինեանի՝ ֆրանսա կատարելիք այցը: Փարզում Սեպտեմբերի 14-ին նա կը հանդիպի Էմանուել Մակրոնին:

Այդ այցն ուշագրաւ է ոչ միայն այն հանգամանքով, որ տեղի է ունենալու Պուտինի հետ երրորդ հանդիպումից մէկ շաբաթ անց: Բանն այն է, որ այցից մօտ մէկ ամիս անց ֆրանկոֆոնիայի վեհաժողովի շրջանակում Հայաստան է ժամանելու նաեւ ֆրանսայի նախագահը, եւ այդ առումով առավել հետաքրքիր է, որ Նիկոլ Փաշինեանն է նախ այցելում ֆրանսա՝ մինչ այդ: Այստեղ կարող է լինել իհարկէ որոշակիորէն քաղաքական-սուլբորդինացիոն տարրը: Այսինքն՝ նկատի ունենալով թէ՛ ֆրանսայի դերը Եւրոպայում ու միջազգային ասպարէզում, թէ՛ այդ համատեքստում հայֆրանսական յարաբերութեան առանձնայատուկ նշանակութիւնն ու բնույթը, Փարիզն ու Երեւանն ըստ երեւոյթին, այսպէս ասած, պահպանում են այդ առումով ստատուս քվոն, եւ նախ Հայաստանի առաջնորդն է այցելում Փարիզ, արժանանում ընդունելութեան, յետոյնոր Երեւան կժամանի ֆրանսայի առաջնորդը: Իսկ այդ հանգամանքը այդուհանդերձ յարաբերութիւնների պատճական կոնտեքստում միջազգային ասպարէզում ամենեւին էլ անկարեւոր չէ, թէկուզ եւ ըստ էութեան դետալ է: Միեւնոյն ժամանակ, հնարաւոր է նաեւ դիտարկել տարբերակը, երբ Հայաստանը եւ շուրջն առկայ պրոցեսները դինամիկ ու յափեցած փուլում են այնքան, որ մէկ ամիսն անգամ բաւականաչափ ժամանակ է, եւ հայ-ֆրանսական բարձր մակարդակի հանդիպումը պահանջել է աւելի մեծ արագութիւն եւ խորութիւն: Այսինքն՝ առկայ են հարցեր, որոնք պահանջել են Մակրոն-Փաշինեան հանդիպում աւելի շուտ, քան մէկ ամիս ժամկետը:

Այդ հարցերը կարող են թէ՛ առնչութիւն ունենալ նաեւ Պուտին-Փաշինեան օրակարգին, թէ՛ միեւնոյն ժամանակ պայմանաւորուած լինել այլ՝ ընդհուպ ներքին հանգամանք-ներով:

Ի դէպ, այդ համատեքստում արժէ թերեւս արձանագրել կարեւոր մի հանգամանք, որ Սեպտեմբերը Հայաստանի նոր իշխանութեան համար փաստորէն դառնում է երկու ուշագրաւ գուգահեռի ամիս՝ Երեւանի աւագանու ընտրութիւն, որը թերեւս առանց չափազանցութեան հնարաւոր է դիտարկել ոչ հարիւր տոկոսով, սակայն էական նախագարդանք եւ ստուգարք, քննութիւն խորհրդարանի ընտրութիւնից առաջ, այն էլ՝ մի քանի կարեւոր առումներով, եւ միւս կողմից՝ այն դառնում է արտաքին քաղաքականութեան ընդգծուած աշխուժութեան եւ յագեցածութեան ամիս:

Սեպտեմբերի 8-ին Փաշինեանը Մոսկուայում հանդիպեց Պուտինի հետ, 14-ին Փարիզում կը հանդիպի Մակրոնի հետ, մինչ այդ 10-ին Երեւանում Հիւրընկալում է Վրաստանի վարչապետին, ինչը եւս չափազանց կարեւոր ուղղութիւն է Հայաստանի համար մի շարք առումներով, իսկ Սեպտեմբերի վերջին էլ նիւ Երբորում սպասում է հանդիպում ԱՄՆ նախագահ Թրամփի հետ, եթէ իհարկէ յաջողութեամբ ընթանաց դրա նախապարաստական աշխատանքը, որի առկայութեան մասին յամենայնդիպս յայտարարել են թէ՛ ամերիկեան, թէ՛ հայկական կողմերը: Քոլոր դէպքերում անկասկած է, որ ՄԱԿ գլխաւոր ասամբելեացի առիթով Նիկոլ Փաշինեանի՝ նիւ Երրք այցը, անկախ Թրամփի հետ պաշտոնական հանդիպման լինել-չլինելուց, ունենալու է բաւականին էական նշանակութիւն արտաքին քաղաքական եւ անվտանգային ուղղմավարութեան տեսանկիւնից:

Այդ իմաստով ներքին քաղաքական «ստուգողական» պրոցեսի եւ արտաքին քաղաքական այս ընդգծուած գուգահեռների առկայութիւնը տալիս է բաւականին ուշագրաւ մտորումների ու եղրակացութիւնների առիթ, որն ի մի բերելով, իհարկէ, ընդհանուր համատեքստում՝ հնարաւոր է բնորոշել Հայաստանում նոր իշխանութեան առնուազն ներկայի փուլի բիւրեղացման շրջան:

Նախկին Դիւանագետները Դրական կը Գնահատեն «Դեսպաններու Ուղերձը» Ստորագրած Արմէն Բայբուրդեանի Վերադարձը ԱԳՆ Համակարգ

ՀՆԻԹՅԱՅԻ ԱՐՏԱԲԵՒՐԾԵՐԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ

«Արմէն Բայբուրդեանը քաստրացին դիւանագէտ է, որը երկար տարիներ բարձր եւ պատասխանատու պաշտօններ է զբաղեցրել Արտաքին գործոց նախարարութեան համակարգում. Բայբուրդեանին նոր դիւանագիտական պաշտօնումն նշանակելն ազդարարում է նրա վերադարձը Արտաքին գործոց նախարարութեան համակարգ»:

Հայ Ազգային Քոնկրէտի ներկայացուցիչ Վլատիմիր Կարապետեանը, որ 2006-2008 թուականներուն Արտաքին գործոց նախարարութեան մամլուխունկն էր «Ազատութեան» փոխանցած է՝ այն ժամանակուայ իշխանութեան կողմէն դիւանագէտները հեռացնելը երկրին մէջ սահմանադրական կարգը տապալելու քայլերու տրամաբանական շարունակութիւնն էր:

Հայաստանի արտաքին գործոց նախարարութեան մամլուխուն նշանակուանակն էր «Ազատութեան» փոխանցած է՝ այն ժամանակուայ իշխանութեան կողմէն դիւանագէտները հեռացնելը երկրին մամլուխունկն էր «Ազատութեան» գործի արդեօք 2008-ի Մարտի 1-ի արիւնալի իրադարձութիւններէն առաջ Արտաքին գործոց նախարարութեանէն հեռացնելը կարգը տապալելու պատճառական աշխատանքը:

2008-ի Փետրուարին, Հայաստանի նախագահ Ռոպերթ Քոչարեանի հրամանագրով, ան ու շարք մը այլ դիւանագէտները ազատութեան պատճառական հանդիպման մէկուն վերաբերութիւնների մէջ կոչարամեայ աշխատանքային փորձ ունեցող դիւանագէտները աշխատանքէն ազատութեան քաղաքական պատճառական հանդիպման մէջ բողոքի դուրս եկած ժողովրդի հաւաքը, եւ հենց այդ ժամանակ էր, որ մէնք հանդիպութիւնների էինք ստանում, որ իշխանութիւններ պատրաստուում է բոնի ուժով ցըել ընտրութիւնների կեղծման դէմ բողոքի դուրս եկած ժողովրդի հաւաքը, եւ հենց այդ ժամանակ էր, որ մէնք հանդիպութիւնների էինք ստանում, որ իշխանութիւններ պատրաստուում է բոնի ուժով ցըել ընտրութիւնների կեղծման դէմ բողոքի դուրս եկած ժողովրդի հաւաքը, եւ հենց այդ ժամանակ էր, որ մէնք կոչով, որպէսզի բոնութիւնն չգործադարձուի: Եւ շատ կարեւոր է, որ իշխանութիւնն արդէն 0038 հրամանը ստորագրելով՝ որոշում էր կայացրել, որ գնալու է ամենակոշտ դործողութիւնների: Մենք ամէն օր տեղեկութիւնների էինք ստանում, որ իշխանութիւններ պատրաստուում է բոնի ուժով ցըել ընտրութիւնների կեղծման դէմ բողոքի դուրս եկած ժողովրդի հաւաքը, եւ հենց այդ ժամանակ էր, որ մէնք կոչով, որպէսզի բոնութիւնն չգործադարձուի: Եւ շատ կարեւոր է, որ իշխանութիւնն արդէն 0038 հրամանը ստորագրելով՝ որոշում էր կայացրել, որ գնալու է ամենակոշտ դործողութիւնների: Մենք ամէն օր տեղեկութիւնների էինք ստանում, որ իշխանութիւններ պատրաստուում է բոնի ուժով ցըել ընտրութիւնների կեղծման դէմ բողոքի դուրս եկած ժողովրդի հաւաքը, եւ հենց այդ ժամանակ էր, որ մէնք կոչով, որպէսզի բոնութիւնն չգործադարձուի: Եւ շատ կարեւոր է, որ իշխանութիւնն արդէն 0038 հրամանը ստորագրելով՝ որոշում էր կայացրել, որ գնալու է ամենակոշտ դործողութիւնների: Մենք ամէն օր տեղեկութիւնների էինք ստանում, որ իշխանութիւններ պատրաստուում է բոնի ուժով ցըել ընտրութիւնների կեղծման դէմ բողոքի դուրս եկած ժողովրդի հաւաքը, եւ հենց այդ ժամանակ էր, որ մէնք կոչով, որպէսզի բոնութիւնն չգործադարձուի: Եւ շատ կարեւոր է, որ իշխանութիւնն արդէն 0038 հրամանը ստորագրելով՝ որոշում էր կայացրել, որ գնալու է ամենակոշտ դործողութիւնների: Մենք ամէն օր տեղեկութիւնների էինք ստանում, որ իշխանութիւններ պատրաստուում է բոնի ուժով ցըել ընտրութիւնների կեղծման դէմ բողոքի դուրս եկած ժողովրդի հաւաքը, եւ հենց այդ ժամանակ էր, որ մէնք կոչով, որպէսզի բոնութիւնն չգործադարձուի: Եւ շատ կարեւոր է, որ իշխանութիւնն արդէն 0038 հրամանը ստորագրելով՝ որոշում էր կայացրել, որ գնալու է ամենակոշտ դործողութիւնների: Մենք ամէն օր տեղեկութիւնների էինք ստանում, որ իշխանութիւններ պատրաստուում է բոնի ուժով ցըել ընտրութիւնների կեղծման դէմ բողոքի դուրս եկած ժողովրդի հաւաքը, եւ հենց այդ ժամանակ էր, որ մէնք կոչով, որպէսզի բոնութիւնն չգործադարձուի: Եւ շատ կարեւոր է, որ իշխանութիւնն արդէն 0038 հրամանը ստորագրելով՝ որոշում էր կայացրել, որ գնալու է ամենակոշտ դործողութիւնների: Մենք ամէն օր տեղեկութիւնների էինք ստանում, որ իշխանութիւններ

Փասատինայի Հայութիւնը Նշեց Իր Հոգեւոր Հովհիւն՝ Տէր Սարգիս Աւագ Քահանայ Փեթոյեանի Քահանայութեան 20-Ամեակը

Կիրակի, 9 Սեպտեմբեր 2018, պատօնական օր մը եղաւ Փասատինայի հայութեան համար: Արդարեւ, այդ օր հանդիսաւոր զոյգ միջոցառումներով նշուեցաւ տեղւոյն Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Հայց: Առաքելական եկեղեցւոյ ժրաշան հովիւ Արք. Տ. Սարգիս Աւագ Քէնյ. Բեթոյեանի քահանայութեան 20 եւ հոգեւոր ծառայութեան 50 ամեակը: Զոյգ նախաձեռնութիւններուն կը նախագահը Հիւսիսային Ամերիկայի Արեւմտեան թեմի Առաջնորդ Գէրշ. Տ. Յովնան Արք. Տէրտէրեան: Ներկայ էին թեմական Խորհուրդի ատենապետ իրաւաբան Ժողեկ Կանիմեան, ինչպէս նաև քահանայ Հալքեր եւ շրջանի տարբեր կազմակերպութեանց ներկայացուցիչներ:

Ներ ներկայ եղան սոյն միջոցառումին: Տեղի չգոյութեան պատճառով շատեր դուրս մնացին: Տօնական մթնոլորտի ներքեւ կազմակերպիչ մարմնի անունով ներկաները ողջունեց Վահէ Սրկ. Զարինուտեան եւ հանդիսավարութեան համար բեմ հրաւիրեց Արմանս Երջանեանը:

Թեմական Խորհուրդի ատենապետ իրաւաբան Ժողեկ Կանիմեան իր ելոյթին մէջ ջերմօրէն շնորհաւորեց Տէր Սարգիս Աւ. Քէնյ. Բեթոյեանը, անցնող քսան տարիներու հովուական ծառայութիւններու ու իրագործումներու, ինչպէս նաև 50-ամեայ նուիրումը եւ սպասարկութիւնը Հայաստանեաց առաքելական եկեղեցիէն ներս, մաղթելով քաջառողջ եւ երկար տարիներ:

Այս առթիւ ներկաներուն

Օրուան պատարագին էր մեծարեալը՝ Արք. Տ. Սարգիս Աւ. Քէնյ. Բեթոյեան: Խորհուրդի հաւատացեալներուն առջեւ խօսք առնելով թեմիս Բարեջան առաջնորդ Գէրշ. Տ. Յովնան Արք. Տէրտէրեան բարձր գնահատեց եկեղեցւոյ հովիւ Արք. Տ. Սարգիս Աւ. Քէնյ. Բեթոյեանի աստուածահաճոյ կեանքն ու ժողովրդանուէր ծառայութիւնները իր եկեղեցիին ու հօտին: Առ ի գնահատութիւն իր քսանամեայ ծառայութեանց առաջնորդ Սրբազնը Տէր Սարգիսին նուիրեց խաչքար մը: Ան յուշանուէրներով պարգևեւատրեց նաև երէցկին Թալինն ու անոնց միակ դուստրը Կրէյսը (Շնորհիկ) արժանանալով ներկայ հարիւրաւոր հաւատացեալներու բուռն ծափահարութեանց:

Պատասխան խօսքով հանդէս եկաւ յօբելեար հովիւ Տէր Սարգիս Աւ. քահանան: Ան իր երախտագիտութիւնը յայտնեց առաջնորդ Յովնան Սրբազնին, Պր. Ժ. Կանիմեանին, հոգեւոր Հայրերուն, Միական Խորհուրդին, կազմակերպիչ մարմնին եւ բոլոր անոնց որոնք իրականացուցին այս լիշարժան հաւաքոյթը:

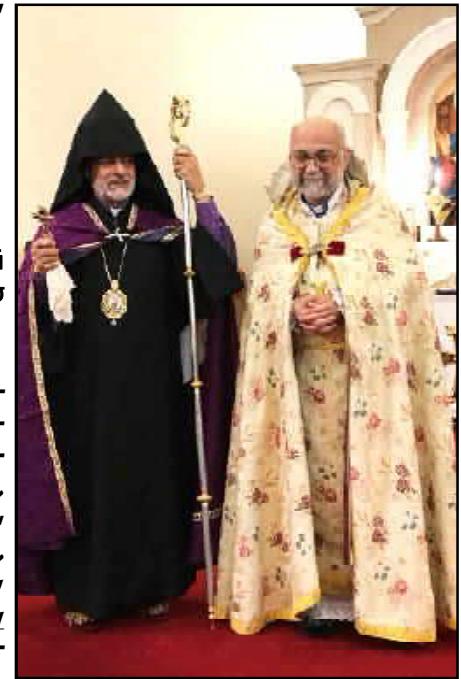
Փակման խօսքին մէջ Գէր. Տ. Յովնան Արք. Հետեւեալ արտայայտութիւնն ունեցաւ յօբելեար Տէր Սարգիսին համար»:

Այնուհետեւ տեղի ունեցաւ ճաշկերոյթ եկեղեցւոյ կից կիրակոս սրահին մէջ: Շուրջ 500 հոգի-

ԾՆՈՐՉԱՒՈՐԱՆՔ

Արժանապատիւ Տէր Սարգիս
Աւագ Քահանայ Փեթոյեան

«Սախ ամէն ինչ
Աղմուկ էր եւ ժխոր,
Դուն եկար
Ամէն ինչ երգ եղաւ
Եւ երաժշտութիւն»:
Իգնատիոս Սարդասլան
Պոլսահայ բանատեղծ

Սիրելի Տէր Սարգիս,
Մեծապոն ուրախութեամբ կ'ու-
զէի ներկայ ըլլալ եւ անձամբ շնոր-
հաւորել Զեզ, Զեր քահանայագոր-
ծութեան 20 ամեակին առիթով,
բայց դժբախտաբար ընտանեկան
պարտաւորութեան մը պատճառաւ,
պիտի չկարենամ անձամբ ձեռքի
ամուր սեղմումով շնորհաւորել Զեզ
եւ երէցկինը այս իրապէս նշանակա-
լի օրուայ առիթով:

Քառասուներկու տարիէ ի վեր ծանօթ եմ Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ Մուլիին եւ շրջանակին: Այս եկեղեցիին մէջ ամուսնացած եմ եւ մկրտած իմ զաւակներս:

Այս Մուլիը եղած է մեր թեմի ամէնէն աշխոյժ ծուխը երէն մին եւ Փասատինայի հայութեան բարեախուն սիրտը: Այս եկեղեցին իր շուրջ հաւաքեց Փասատինայի ամբողջ հայութիւնը, կազմակերպեց զանոնք եւ օգտակար հանդիսացաւ Միջին Արեւելքէն եկած մեծաթիւ հայերու:

10-15 տարիներ առաջ այս պատուական Մուլիը դժուարութիւններու առաջ զանուեցաւ, բայց թեմիս բարեջան Առաջնորդ Գէրշ. Տ. Յովնան Արք. Տէրտէրեանի իմաստուն կարգադրութեամբ, Զեզի հովիւ նշանակելով այս Մուլիը զտաւ իր անդորրը եւ ամէն ինչ խաղաղ եւ սահուն ընթացք մը առաջ շնորհիւ Աստուծոյ օգնութեան եւ Զեր Աստուծապարեւ շնորհներուն:

Այս, Զեր գալէն ետք ամէն ինչ երգ եւ երաժշտութիւն եղաւ, սէր եւ յարգանք տիրեց եւ Մուլիը նոր եւ փայլուն վիճակի հասաւ:

Թող բոլոր տաղանդներուն աղբիւր Աստուծուած Զեզի ուժ եւ կարողութիւն շարունակէ պարգեւել, որպէս զի դուք կարենաք աւելի մէծ եռանդով շարունակէլ Աստուծահանոյ այս ծառայութիւնը:

Մաս ք Զեր Մուլիք Աջը համբուրող՝
Խաչիկ եւ Ռողմերի ձանոյեան

THE WESTERN DIOCESE OF THE ARMENIAN CHURCH OF NORTH AMERICA

"Zvartnots" Cultural Committee

Under the auspices of His Eminence Archbishop Hovnan Derderian, Primate

Invites you to A CONCERT

of Armenian Sacred Hymns and Songs by Komitas, Sayat-Nova, and Khachaturian

In celebration of

100th Anniversary of Armenia's First Republic

and

2800th Anniversary of Yerevan Erebuni

ON SUNDAY, SEPTEMBER 23, 2018 AT 6:00 PM

AT ST. LEON ARMENIAN CATHEDRAL

3325 N. GLENDALE BLVD., BURBANK, CA 91504

Featuring Grammy Nominated & World Renowned Soprano

ISABEL BAYRAKDARIAN

With the UCSB STRING QUARTET

TICKETS: \$20, \$30, \$50

For more information and reservation kindly call Diocesan office at (818) 558-7474
Lena Simonian at (818) 383-1322

massis Weekly

Volume 38, No. 34

Saturday, SEPTEMBER 15, 2018

Putin and Pashinian Meet in Moscow Stresses the Special Nature of Armenian Russian Relations

MOSCOW (RFE/RL) -- Russian President Vladimir Putin and Armenian Prime Minister Nikol Pashinian praised the current level of relations between the two countries as they met for talks in Moscow on Saturday.

The Kremlin said the negotiations between the two leaders focused on "key questions of developing allied Russian-Armenian relations as well as cooperation in Eurasian territory, in particular, within the Eurasian Economic Union and the Collective Security Treaty Organization (CSTO)."

In his remarks before the meeting Putin said that relations between Moscow and Yerevan "Today the relations between Armenia and Russia are steadily developing in all directions.

This concerns the sphere of political relations, the military sphere, issues of security and economic cooperation," the Russian leader said.

Putin singled out Russian energy supplies to Armenia, stressing that Yerevan receives Russian natural gas "at the lowest prices Gazprom sells gas in the world -- \$150 per 1,000 cubic meters."

Pashinian, for his part, stressed the fact that he was having his third meeting with Putin within a space of just four months. "I think that such frequency emphasizes the special nature of relations between our countries, let me say also the special nature of our personal relations," the Armenian leader said.

"Despite certain pessimism that is present both in the Armenian and Russian press and in social media, I think that our relations develop in a fairly dynamic way, very naturally. And I think our top objective is to try to use the whole potential in developing our relations."

Still, Pashinian acknowledged the existence of 'some questions' that need to be discussed by the two countries. "God save us from a situation where we would have no questions in our relations, because that would mean we have no relations at all. I can say with certainty that we have no issues in our relations that can't be solved, and today, of course, we are going to discuss a wide range of issues," he said.

"I am sure that these issues will be solved, and we will be guided by respect of interests in our allied relations, respect for the interests of our countries, respect for the sovereignty of our countries and the principle of non-interference in each other's internal affairs," Pashinian underscored.

The Armenian prime minister's talks in Moscow come after a strong Russian reaction to Yerevan's prosecution of a number of former government officials, including ex-President Robert Kocharian and ex-deputy Defense Minister Yuri Khachaturov, who currently chairs the Collective Secu-

Continued on page 3

Armen Baibourtian
Appointed
Consul General of
Armenia in Los Angeles

YEREVAN -- Armenian Foreign Minister Zohrab Mnatsakanian has appointed Armen Baibourtian Armenia's Consul General in Los Angeles.

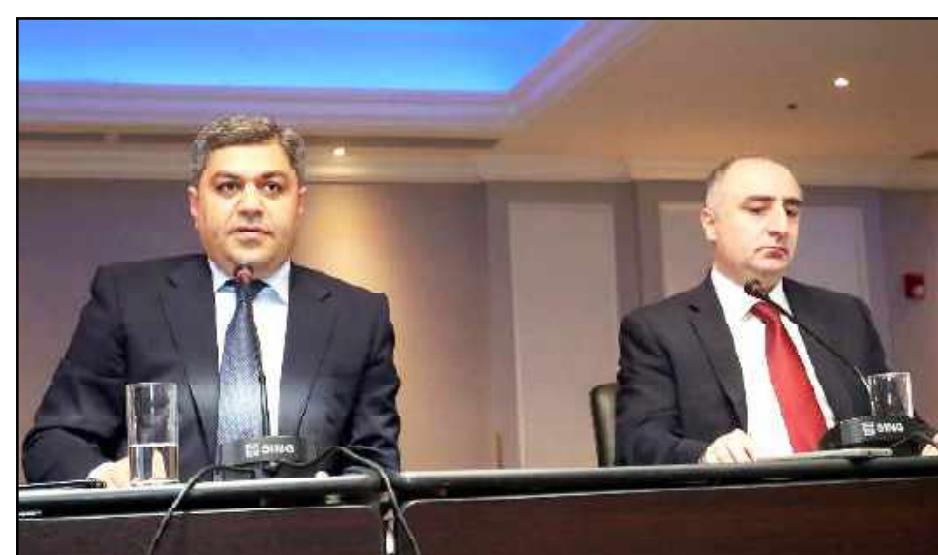
Armen Baibourtian was the Senior Adviser to the United Nations Resident Coordinator and the UNDP Resident Representative in Armenia from 2008 to 2013.

He twice served as Armenian Deputy Foreign Minister between 1997 and 2000 and from 2004 until 2008 with portfolios in International Organizations, America, Europe, Asia-Pacific, Africa and Legal Issues.

He was the Co-chairman of the Security Dialogue with the USA between 1998 and 1999. In the capacity

Continued on page 3

Wiretapping of Armenia's Top Law-Enforcement Officials

the judge who was supposed to decide on Kocharian's arrest was afraid to make a decision and telephoned him to ask for directions. In the audio the NSS chief also repeatedly warned the SIS head not to arrest former deputy defense minister Yuri Khachaturov, who currently serves as secretary-general of the Russian-led Collective Security Treaty Organization. Vanetsian explained that Khachaturov's arrest could entail "political problems."

Reacting to the wiretapped con-

versations, the office of Kocharian issued a statement today, describing the case as "a classical example of a political vendetta."

In a live Facebook broadcast later on Tuesday, Pashinian condemned the fact of the secret recording and posting of an audio with a telephone conversation between two security agencies chiefs. At the same time, he put a brave face on the situation, doubting

Continued on page 4

Special Army Units Accused Of Firing At People In 2008 Post-Election Unrest

YEREVAN -- The army not only participated in quelling post-election protests in Armenia in 2008, but also fired at people and residential buildings, a top Armenian investigator insisted on Tuesday, referring to special army units allegedly formed by former authorities for the purpose.

Sasun Khachatrian, the head of the Special Investigative Service (SSS), held a joint press conference with Director of the National Security Service (NSS) Artur Vanetsian.

Former president Robert Kocharian and several other senior former officials are accused of breaching the constitution by ordering the use of the army to quell opposition protests in the wake of a disputed presidential election in 2008. Ten people, including two security officers, were killed in the violence.

The investigation of the events conducted during the 10-year presidency of Serzh Sarkisian, Kocharian's

Continued on page 3

In particular, Vanetsian says that

Former PM Hovik Abrahamian Charged With Abuse of Power, Illegal Enterprise

YEREVAN -- Former Armenian Prime Minister Hovik Abrahamian has been charged with "exceeding official authorities" and "Illegally participating in entrepreneurial activity" as part of a criminal probe into a claim by an entrepreneur that his business was snatched from him a decade ago.

The Special Investigation Service told RFE/RL's Armenian service (Azatutyun.am) on Saturday that Abrahamian was not taken into custody after pledging not to leave the country pending investigation.

The Investigation Committee of Armenia earlier said that Abrahamian is suspected of abusing his powers in 2008 by allegedly forcing a businessman to give up a majority stake in a mining company that later went to other people, including the former prime minister's brother Henrikh Abrahamian.

Witnesses in the case, according to the report, among the people involved in the alleged abuse also named former police chief and current lawmaker Alik Sargsian, who is linked with the former ruling Republican Party of Armenia.

Today's official information makes no mention of Abrahamian's connection to the 2008 post-election events.

On August 9, law-enforcement authorities launched a probe into Abrahamian's possible involvement in the breakup of opposition protests staged in Yerevan following a disputed presidential election a decade ago.

The National Security Service then arrested Abrahamian's brother Henrik after raiding a former industrial plant effectively owned by Hovik

Abrahamian. It claimed to have found a weapons cache there and said the arsenal would be verified on its possible use against opposition protesters on March 1-2, 2008.

In a separate statement, the security agency said it arrested Henrik Abrahamian and the property's formal owner, Ambik Gevorgian, on suspicion of illegal arms possession.

In a Facebook post on September 8 the former prime minister denounced his prosecution describing it as a manhunt. Abrahamian said that no illegal items were found by law-enforcement bodies during searches at the legal address where he is registered and in the home where he actually lives. He claimed he did not have anything to do with the property where security officials found the weapons. "First, they publicly tried to connect that place with me and then the weapons found there with the March 1-2, 2008 events. It is clear that I was the target of this series of distortions," he claimed.

Russia Cancels Armenia's Red Notice for Former Defense Minister Mikael Harutiunian on Its Territory

MOSCOW -- Russia has removed former Armenian defense minister Mikael Harutiunian from the list of wanted suspects applied in its territory.

Harutiunian was declared wanted by Armenian law enforcement agencies on charges of breaching constitutional order during the March 1 events in 2008.

Law-enforcement officials said they received a corresponding letter from their Russian counterparts. They did not clarify on what grounds the Russian side made such a decision, citing confidentiality of some of the information stated in the letter.

"Upon studying the case against Harutyunyan, who is accused for the 2008 March 1 events which took place in Yerevan, a decision was made to drop the manhunt on Russian territory," a source in Russia said.

The source said that nothing threatens Harutiunian on Russian territory, but he still may get arrested and extradited to Armenia if he were to travel to any other CIS member state.

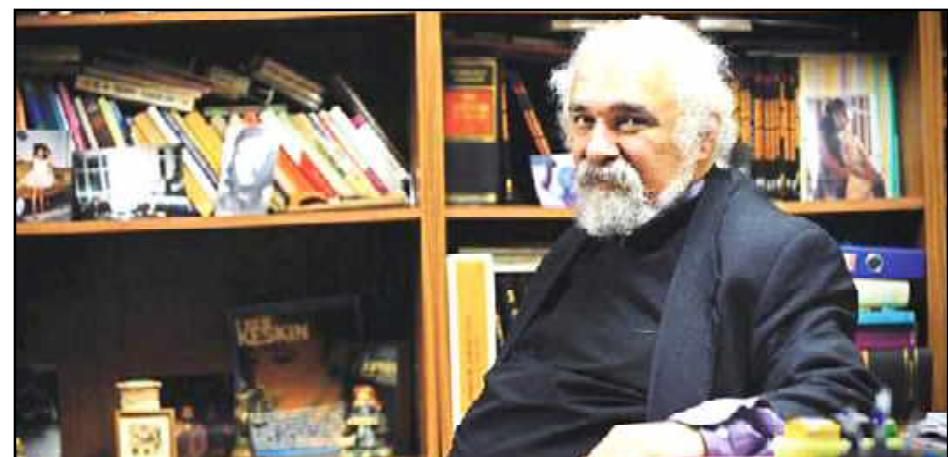
The source also said that the red notice on Harutiunian was received by Russia a while ago not from the general prosecution of Armenia but via

international manhunt channels. According to the source, the arrest warrant also includes the residence address of the former minister in Moscow.

In Armenia Harutiunian, who served as defense minister during the deadly post-election events in 2008 and issued a controversial order barracking the troops days before the crackdown on opposition supporters in central Yerevan, is charged with overthrowing the constitutional order. Under Harutiunian's order, which was declassified recently, special groups were set up and armed with service weapons.

Turkish Court Issues International Arrest Warrant for Prominent Publisher Ragip Zarakolu

ANKARA -- A Turkish court has issued an Interpol Red Notice for Ragip Zarakolu, a publisher, writer, and free speech activist, as well as his extradition to Turkey on terrorism charges, the Evrensel daily reported on Wednesday.

Zarakolu, the founder of the Belge Publishing House in Turkey, has been living in Sweden since 2013.

In 2011, a case was launched against the publisher on charges of aiding and abetting a terrorist organization due to a speech he made at the Politics Academy of the now-defunct pro-Kurdish Peace and Democracy Party (BDP). He was arrested in October 2011 and released pending trial in April 2012.

The decision for an Interpol Red Notice and extradition request was made by a high criminal court in Istanbul six years after Zarakolu's release from prison, Evrensel reported.

In a letter sent to the daily, Zarakolu said the Turkish court's extradition request was an attempt to harass him.

"It is obvious that my continued

defense of human rights, minority rights, free speech, and peace as well as expressing my views and my articles have disturbed some. They can be disturbed. I will move forward," the publisher said in his letter.

He also called on the public to wage a campaign for the cancellation of the court's decision before the next hearing on Sept. 28.

Zarakolu is a well-known political activist who has been fighting for freedom of expression in Turkey for over 30 years, publishing books on issues such as minority and human rights. Belge publishing house is known for publishing books by Armenian, Greek and Kurdish authors in Turkish editions, which have been subject to publishing restrictions in various occasions.

Zarakolu has been writing and publishing about the Armenian Genocide since the early 1990's. Belge has published over ten volumes on the Armenian Genocide, for which he and his family have been consistently persecuted and jailed by Turkish authorities.

Moscow to Continue Supply of Weapons to Armenia

MOSCOW — Russia has agreed to continue to supply weapons to Armenia, Prime Minister Nikol Pashinian told the Kommersant newspaper in an interview.

The comments in the newspaper on September 9 come a day after Pashinian met in Moscow with Russian President Vladimir Putin at a sensitive time in Moscow-Yerevan relations.

"We agreed that supplies of Russian weapons will be continued routinely," Pashinian said when asked about any agreements reached in his meetings with Putin.

Pashinian added that the weapons will be financed through loans and that "we will discuss other options."

Armenia in November 2017 took on a \$100 million Russian loan to finance deliveries of weapons from Moscow, Russian state-run TASS news agency reported. It added that the loan provides funds for Yerevan's use from 2018-22.

The quickly arranged meeting between Pashinian and Putin came after a reported rise in tensions in Armenian-Russian relations over an investigation by the new Pashinian govern-

ment into events surrounding deadly 2008 postelection demonstrations.

Russia and Armenia have long had close ties, but questions about the relations have increased since Pashinian in May ousted from power Serzh Sarkisian, seen as close to Moscow.

The Armenian prime minister has insisted that there is no "political component" in the criminal case against Kocharian. He has also denied any political motives behind the prosecutions of other former officials.

In his remarks before the meeting, Putin said relations between Moscow and Yerevan are developing "steadily in all directions."

"This concerns the sphere of political relations, the military sphere, and issues of security and economic cooperation," he said.

"I think that such frequency emphasizes the special nature of relations between our countries, let me say also the special nature of our personal relations," he said.

Pashinian said in the *Kommersant* interview that Putin had accepted his invitation to visit Yerevan — "if not before the end of the current year, then early next year."

U.S. Embassy's Franchise Conference Connects American Businesses with Armenian Investors

YEREVAN—The U.S. Embassy in Yerevan and the U.S. Commercial Service in Moscow, in partnership with IDBank, organized a one-day conference focused on franchise business opportunities on September 5 in Yerevan. The event is part of an ongoing effort to foster trade and investment between the United States and Armenia. The conference gave participants rare and valuable early access to well-known American brands eager to enter the Armenian market.

"I know there are many success stories waiting to be written here today," Ambassador Richard M. Mills, Jr. said at the event's opening. "It is my hope that we, at the U.S. Embassy, can set the stage for success by connecting Armenian and American companies. Then we can step back and let you do what you do best and build your businesses."

The franchise conference brought U.S. and Armenian businesses together,

helping to forge new partnerships in various sectors, including hospitality, retail, and tourism. More than 50 Armenian business leaders and government officials attended the conference, along with representatives from three U.S. corporations: Papa John's Pizza, Baskin Robbins, and Domino's Pizza. The American business representatives presented their franchise concepts and learned about the Armenian business environment.

Along with presentations from each of the American franchise businesses, participants heard from well-known Armenian organizations about business, financial, and legal considerations, including the importance of intellectual property rights as franchising in Armenia develops further.

The event builds on the success of a similar event in 2015 which resulted in Tutti Frutti Frozen Yogurt opening two franchises with local partners in the region.

Putin and Pashinian Meet in Moscow

Continued from page 1

rity Treaty Organization (CSTO), a Russian-led defense pact of six former Soviet countries, including Armenia.

Both Kocharyan and Khachaturov are accused of breaching the constitutional order during a deadly postelection crackdown in 2008. After charging

Khachaturov Armenia also initiated a procedure to recall him from the top CSTO post.

Russian Foreign Minister Sergei Lavrov twice publicly denounced the prosecutions of former officials in Yerevan, arguing that they ran counter to the new Armenian leadership's earlier pledges not to "persecute its predecessors for political reasons."

Special Army Units Accused Of Firing At People

Continued from page 1

longtime ally and hand-picked successor, revealed no one who could be charged in connection with the killings.

At today's press conference SIS head Khachatrian disclosed some details of the investigation, arguing that investigators have proof of the army's involvement in the events.

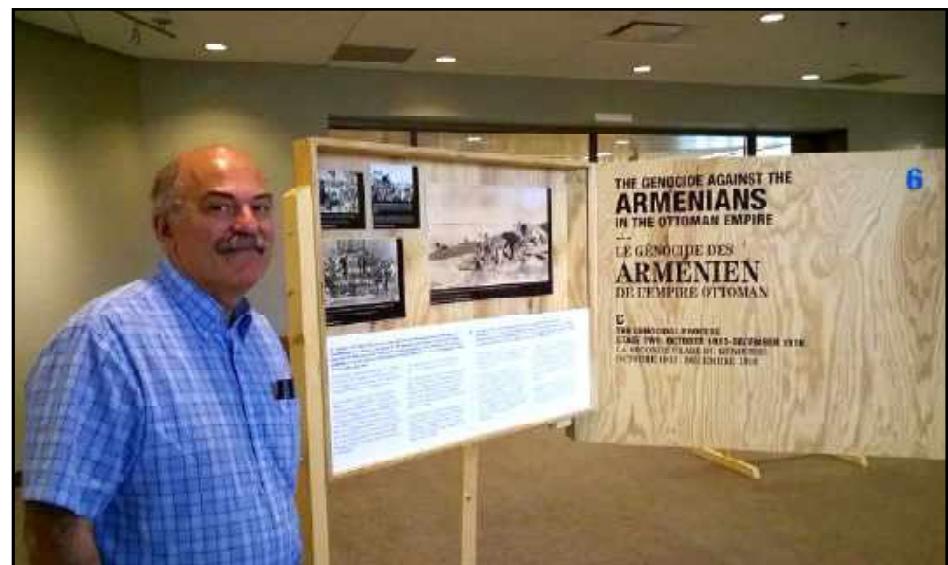
"Our investigation has already established that the army not only participated in the events of March 1-2, 2008, but also fired in the direction of people, apartments, that is, the army fully participated in these actions. Secondly, I want to disclose more details that I frankly did not want to do, but today there is an occasion for that and the public should know it. After the

secret order when it was decided to gather servicemen from different military units in Yerevan, soldiers were in service at border posts without shifts, as a result a very dangerous situation was created, and you know that there was an [Azerbaijani commando] raid," Khachatrian said.

According to the top investigator, the most disgraceful thing that happened to the army during those days was that the country's then leaders "turned soldier into mercenaries and used them against the people."

"Within the framework of the criminal case it has already been established that in the period after February 23, [2008] and until March 7-8, [2008] oligarchs gave money to soldiers to protect them, their property, their political aspirations," the SIS head said.

Genocides Exhibit and Lecture at Henry Madden Library in Fresno

FRESNO (The Collegian) — Fresno State hosted guest speaker Dr. Clint Curle, senior advisor to the president at the Canadian Museum for Human Rights, for the opening reception of the Genocides of the 20th Century exhibit on Sept. 6.

The evening began with an introduction from Deborah Sinclair, the Memorial De La Shoah museum's head of touring exhibitions in North America.

Sinclair briefly discussed the origins of the term genocide, and the purpose and importance of learning about and comparing historic atrocities.

"Comparing genocides makes it possible to understand their common elements and differences, leading to a better understanding of the mechanisms of the crimes," Sinclair said. "That is already the first step to prevention."

Sinclair then introduced Curle, who also began by stating the importance of the discussion.

"I wish we didn't have to have this talk," Curle said. "If we don't talk about it we basically doom ourselves to the pattern of repetition."

Curle then gave an overview of the Armenian Genocide, and how the atrocities committed therein were unprecedented in the modern era.

He then explained that at the time of the Armenian Genocide, the term genocide had not yet been created, and how a Polish-Jewish lawyer by the name of Raphael Lemkin later coined the term to describe the massacres during the Jewish Holocaust.

Curle analogized the act of genocide to a disease. He compared Dr. Jonas Salk's vaccine for polio to the teaching of genocide, stating that by educating youth on the horrors of the

Armen Baibourtian Appointed Consul General

Continued from page 1

of Chief Negotiator with the European Union, he led negotiations with the European Commission on the European Neighborhood Policy in 2005 – 2006.

Dr. Baibourtian was Armenia's first Consul General in Los Angeles from 1995 until 1997 and later its first Ambassador to India, Nepal, Sri Lanka and Indonesia from 2000 until 2004. He also worked as Deputy Permanent Representative of Armenia to the UN

past we can eradicate the complicity of populations to future acts of atrocity.

"Think of the exhibit like the one we have here as a vaccination," Curle said. "Do you think it's possible to create a lesson plan or to give children an educational experience that helps them develop an inner resistance to the germ of genocide?"

Curle concluded his presentation by fielding questions from the audience, during which he implored the educators in attendance to consider methods by which such an "educational vaccine" could be implemented.

The exhibit, which features pictures and stories of the Armenian Genocide, the Jewish Holocaust and the Rwandan Genocide, is located in the Leon S. Peters Ellipse Gallery on the second floor of the Henry Madden Library.

The exhibit was designed, created and distributed by the Memorial De La Shoah, a Holocaust museum in Paris France, and will be on display from Sept. 1 to Oct. 31.

Coordinator of Armenian Studies Program and Director of the Armenian Studies Center Barlow Der Mugrdechian reached out to the Memorial De La Shoah after seeing the exhibit presented at the Armenian Genocide Awareness Week, an annual event at Scottsdale Community College, at which he was a guest speaker, to host the exhibit at Fresno State.

"It's all about educating people about the tragedy and horror of genocide, about thinking how one can prevent it in the future" Mugrdechian said. "There is so much continued violence in the world. We have to be aware that some of these could lead to genocide if not stopped."

in New York where he focused on international security and conflict resolution issues.

Baibourtian is returning to the Ministry of Foreign Affairs after ten years of absence. He was among the diplomats who resigned from the ministry in 2008 after March 1 crackdown of supporters of the opposition candidate for president Levon Ter-Petrosian, that resulted in the death of 10 citizens. At that time, Armen Baibourtian was serving as Deputy Foreign Minister of Armenia since 2004.

"The Whispering Witnesses of Time" An Illustrated Talk About Anatolian Metalwork

BURBANK-- Mr. Murat Bilir will present "The Whispering Witnesses of Time", an illustrated talk about Anatolian metalwork at the Western Diocese of the Armenian Church of North America, on October 13, 2018.

He will specifically focus on Armenian inscribed objects and pieces that were donated to churches and monasteries and gifted to loved ones. He will introduce several of the Armenian masters of Anatolian metalwork, which include Master Hagop of Erzincan, Supreme Master Kevork of Istanbul, Master Sarkis and approximately 70 Armenian masters of Antep/Ayntap. He will also reflect on the beautiful sayings and messages on these artifacts, which served as status symbols for the elite in society.

Mr. Bilir is an antiquarian who has over 55 years of experience in the market. He has established a prominent reputation in the area of metalwork and is well-respected by fellow

traders and customers alike. Additionally, he is well-known in the Istanbul community, where he frequently gives talks, and has published numerous articles about metalwork.

The event is dedicated to the memory of Sarkis and Varvara Keshishian, whose private copper collection is displayed in the Ararat-Eskijian Museum for the purpose of preservation of Armenian craftsmanship.

The event will be held under the auspices of His Eminence Archbishop Hovnan Derderian, Primate of the Western Diocese of the Armenian Church of North America.

For more information, please contact (747) 500-7585 or eskijian@ararat-eskijian-museum.com.

The event will be live-streamed on the Museum's website and Facebook page.

Free Admission - Open to the Public

Wiretapping of Armenia's Top Law-Enforcement Officials

Continued from page 1

the value of the "revelation" and its implications.

Referring to his earlier public statements in which he repeatedly said that he would not use his office to influence the judiciary, the prime minister emphasized that he did not say that judges, most of whom were appointed still by the former "corrupt" system, did not continue to call and ask for guidance.

The prime minister suggested that a number of former "small and large" officials, including Kocharian, ex-president Serzh Sarkisian, ex-prime minister Hovik Abrahamian, ex-Yerevan mayor Taron Markarian and others, were interested in thwarting the process of justice in Armenia. But he stressed that his government "will not yield to blackmail."

"The case of March 1, 2008 must be disclosed, the murderers must be brought to justice, what has been plundered must be recovered," Pashinian declared in a stern tone.

The prime minister stressed that his government will continue an uncompromising struggle against corruption and urged people to turn out in large numbers for a campaign rally of his ally, Hayk Marutian, who is run-

ning for Yerevan mayor, which was planned to be held in one of Yerevan's neighborhoods on Tuesday night. Pashinian stressed that this way people will show their support for his government and its fight against corruption.

Later, at the rally, Pashinian described the wiretapping of the security official as "a conspiracy and crime against the statehood of Armenia." "I have instructed the National Security Service, the police to find those who organized the conspiracy within the shortest possible period of time and hold them accountable in the strictest terms," the Armenian premier said.

Pashinian ordered security services to start raids to "disarm oligarchs and their so-called bodyguards" who had "imported wiretapping equipment and set up their own special services within the state."

Meanwhile, at a joint press conference with the SIS head held the same day NSS Director Vanetsian said that a criminal case was launched in connection with the fact of the wiretapping. He voiced confidence that those responsible will be held accountable.

"Money plundered from Armenia will be recovered and the murderers will appear in court. This process is unstoppable," the NSS chief declared.

AGBU Hye Geen Talks: Sexual Harassment

By Arvin Demerjian

On Saturday, August 18, 2018, AGBU Hye Geen hosted a conference titled: "Sexual Harassment: Understand, Prevent, Respond" at the AGBU Vatche & Tamar Manoukian Center. The conference aimed to bring forth the subject of sexual harassment—something that is often difficult to talk about. Three experts were invited to speak on the topic in order to provide an outlook on the different facets of sexual harassment.

The first speaker was Alene Tchekmedyan, staff writer at the Los Angeles Times. Tchekmedyan earned her undergraduate degree from UCLA and later went on to receive her master's degree in journalism from Columbia. She opened the discussion by providing statistics that show the increase of sexual harassment and assault reports over the years. In 2015, there were over 90,000 reported incidents in the United States, and that number keeps increasing. Many incidents don't get reported out of a fear of reporting, or the fear of being told to "tough it out." Tchekmedyan discussed the #MeToo movement that began in October of 2017. This social-media based movement began in the entertainment industry, exposing sexual harassment and assault perpetrators to the public, but has now expanded and reached thousands of others. The goal of this movement is to create awareness of the magnitude of this societal issue, since roughly only 25% of these incidents get reported. As a result of the #MeToo movement, more than 40 of the accused have faced the consequences of their actions, some even losing their jobs and titles.

While Tchekmedyan shed light on the social aspects and statistics of sexual harassment, Los Angeles County Deputy District Attorney, Rouman Ebrahim informed attendants about the legal consequences of sexual harassment and assault cases. During his career, Ebrahim has spent eight years working explicitly on sex crime cases. Focusing on educating the attendees, he began by explaining the penal code and statute of limitations regarding sexual incident reports. Before turning his attention to cases within California, Ebrahim discussed that cases across the United States are treated differently due to differing laws regarding sexual harassment and assault. In California, most cases have to be prosecuted within three years,

but in some cases, the statute of limitations have and can be extended to ten years or more. Even if a prosecution does not occur, he reminded attendees that it is still important to file a report, as it will create a record against the offender, and help in future cases. Ebrahim finished strong by emphasizing the importance of taking matters into our own hands within the parameters of the law, and not waiting for the criminal justice system to resolve the issue of sexual harassment. He stressed that having courage to stand up as a whole against sexual harassment and crimes is necessary. It all starts with not being afraid to report incidents.

Following Ebrahim's educational and empowering speech, Shaheh Shabanian, a peer educator at California State University Northridge and a co-founder of Men C.A.R.E., a campus-based activism group that hosts workshops and presentations revolving around rape culture, sexual consent, and gender-based violence, took the stage. Men C.A.R.E stands for Men Creating Attitudes for a Rape-free Environment. Shabanian defined rape culture as being a sociological concept. Society promotes behaviors that are damaging, violent, and disruptive, which leads to toxic masculinity, and in turn creates an environment for sexual harassment to be viewed as normal. In many cases, that sociological concept is why victims of sexual assault aren't believed. Men C.A.R.E works against these social characteristics to encourage and support healthy masculinity. It promotes safe behaviors and pushes for bystander intervention. Shabanian echoed Ebrahim's message and reminded attendees of the conference the importance of being an active voice in today's society. Openly discussing toxic habits with the youth is important in order to prevent them from developing.

Following the three speakers, attendees were given the opportunity to ask their pressing questions. Questions addressed topics such as the range of severity of sexual harassment and the common reasons victims choose not to report incidents. During this time, Ebrahim made clear that even when a victim does not feel ready to report an incident, it is still important for them to talk to someone about it, such as a professional who will keep the incident confidential until the victim feels comfortable to report it.

Ոչ Շատ Ցաւոտ Կամիթ ՈՒԻԼԵԱՍ ՍԱՐՈՅԵԱՆՆ ՈՒ ԻՐ «ՇԱԼՈՒԱՐԸ»...

ՀԵՆՐԻԿ ԱՆԱՍԵԱՆ

Այս օրերին ողջ հայ աշխարհի
մտաւորականութեան (եւ ոչ միայն)՝
բեւեռուած է մեծանուն զրոյ Ուիլ-
եամ Սարոյեանի Գալիֆորնիայի
Ֆրեզնօ քաղաքի տուն-թանգարա-
նի վրայ, որի պաշտօնական բացու-
մը տեղի ունեցաւ անցեալ ամսուայ
նախավերջին օրը՝ Օգոստոսի 30-
ին, ազգային արժանապատութեան
մի նոր ալիք առաջ բերելով հայ
զրոյների եւ գրասէր հասարակու-
թեան հոգիներուամ: Միայն զար-
մանքով կարելի է նկատել, որ նման
համաշխարհային իրադարձութեա-
նը ներկայ չեն եղել հայրենիքի
ներկայացուցիչներ ոչ Մշակոյթի
նախարարութիւնից, ոչ Սփիւռքի
նախարարութիւնից եւ ոչ էլ Գրող-
ների միութիւնից: Եղաքակացու-
թիւնը թողնուամ եմ ընթերցողին...

Հայրենի եւ սփիւռքահայ մա-
մուլը լայնօրէն անդրադարձաւ ացր-
կարեւոր իրադարձութեանը։ Կաս-
կածից վեր է, որ նման մի «չարչըկ-
ուած» իրադարձութիւնը էլ աւելի
կը նպաստի հայաշատ ֆրեզնօ քա-
ղաքի մշակութային կեանքի աշ-
խուժացմանը եւ աւելի կամ պակաս
չափով հասրաւորութիւն կը ստեղծ-
ուի հիմնականում անտեսուած հա-
յաշատ կենտրոնը էլ աւելի ճանա-
չելի դարձնել օտար հասարակու-
թեանը։

Ես, որ մինչ հայաստանեան
թաւշեաց յեղափոխութիւնը շատ
չէի հետեւում հայաստանեան եւ
տեղական հեռուստատեսային հա-
ղորդումներին, Նիկոլ Փաշինեա-
նից յետոյ մշտապէս հետեւում եմ
Լու Անջելիքի տարրեկ կայաննե-
րով սփոռուող հայկական լուրերին:

Ուկիլեամ Սարոցքանի Գալի-
ֆորնիայի Ֆրեզոս քաղաքի տուն-
թանգարանի բացման, եւ ի մաս-
նաւորի նրա կենաքի եւ գործունէ-
ութեան մասին համապարփակ հա-
զորդում սփոռւեց Pan Armenianan
հեռուստածրագրով։ Հաղորդման
հեղինակ Անուշ Սեղրակեանը իս-
կապէս տեղեակ էր մեծ գորոդի
կենաքին եւ գործունէութեանը վե-
րաբերուող բազմաթիւ տարաբ-
նոյթ մանրամասների։

Սակայն հաղորդումից լաւա-
գոյն տպասորութիւնն ստանալու մեր
ցանկութիւնը, մեղմ ասած՝ խա-
թարուեց Երկու պատճառով: Առա-
ջինը՝ «գրողական արուեստ»-ին
(իր բառերն են, - Հեն. Ա.) տեղեակ
եղող Անուշ Սեդրակեանի հագ ու
կապն էր, որ անընդհատ շեղում էր
հեռուստաղիտողի ուշադրութիւնը
բուն նիւթից: Գլխի եւ ձեռքերի
անդաղրուն շարժումներով բանա-
խօսն աշխատում էր ցուցադրել
ձեռքերի տարրեր մատներին հացց-
րած մեծկիկ ու փայլուն մատանի-
ները եւ մէկ էլ՝ ականջներից
կախուած տասը սանտիմետրանոց

«ականջօղերը»: Տպաւորութիւնն
այն էր, թէ բանախօսը մի շքեղ
պարահանդէսի մասին է պատմում:

Հիմա ոմանք կ' ասեն, թէ այդ
ամէնը ենթակայի գիտնալիքն է,
ինչ ուզի կարող է հագնել, ինչ ուզի
կարող է կրել մարմնի տարբեր
մասերի վրայ, ցանկացած ոճի սանր-
ուած որպէս է կառող է լատնուեն

պաստառի առջեւ:

- Ոչ, յարգելի Տիկին Անուշ
Սեղրակեան, մի մոռանաք, որ
դուք ներկայացնում էք աշխարհի
մեծերից մեծին, ծնունդով հայ,
Բիթլսցի Ուկլեամ Սարոյեանին:
Նկատի առնելով ձեր գիտելիքնե-
րը, հեռուստատեսութիւնը ձեզ է
վստահել ՄԵԾ գրողին ներկայաց-
նել միլիոնաւոր հեռուստադիտող-
ներին:

Եւ յետոյ, ի՞նչպէս է, որ դուք
Սարոյեանի մանկութեան ու պա-
տանեկութեան մասին պատճելիս,
տասը, գուցի եւ աւելի անգամներ,
շեշտում էք ՇԱԼՈՒԱՐ (հայստան-
եան ուղղագրութեամբ՝ ՇԱԼՎԱՐ,-
ՀԵՆԱ.Ա.) ոչ հայերէն բառը եւ անդա-
դար կրկնում էք՝ «շալվարը երկար
էր, ինչ տառապանքով ձեռք բերեց
շալվարը, արդուկելիս այրեց շալ-
վարը» եւ այսպէս՝ շարունակ՝ շալ-
վա՞ր, շալվա՞ր, շալվար:

- Ինչ է, դուք չպիտի՞՞ք այդ
բառի հայերէնը՝ *ՏԱԲԱՏ*: Շալուա-
րը թրքերէն է եւ որպէս տղամար-
դու հագուստ՝ բնաւ նման չէ մեր
իմացած տարատին: Այն թրքերի
մօտ երկարաւոն, լայնից էլ լայն
«ոտքերով» ազգային տղամարդու
հագուստ է, որ մինչեւ օրս էլ
տարածուած է Թուրքիայի բազմա-
թիւ գիւղական վայրերում:

Ես բնաւ մտարըութիւն չեմ
ունեցել եւ չունեմ վարկաբեկելու
ձեր անձը եւ կասկածել ձեր գիտե-
լիքների վրայ: Քաւ լիցի: Այս
յօդուածի սկզբում ասացի, որ դուք
Ուիլեամ Սարոյեանի մասին ունե-
ցած գիտելիքներով եւ փաստացի
տեղեկութիւններով համապարփակ
տեղեկութիւններ փոխանցեցիք լայն
հասարակութեանը: Ես այս՝ պստիկ
մի հայաթոցով ցանկացայ Ձեզ զգաս-
տութեան կոչ ուղղել եւ լիշեցնել,
որ հեռուստատեսային պաստառի
առջեւ երեւալուց առաջ պէտք է
մշտապէս աչքի առջեւ ունենալ
հեռուստաղիտողին՝ ամենանաշառ
դատաւորին եւ ուշադրութիւնն
դարձնել թէ օրուան համապատաս-
խան հագուկապին եւ թէ մաքուր
գրական հայերէնով ելոցի ունենա-
լու հրամայականի վրայ:

Այս ամէնով հանդերձ, ասել
չէ, թէ սխալներ չեն կարող լինել,
բայց անհրաժեշտ է տեղում իսկ,
նոյն վայրկեանին ուղղել սխալը,
ապա թէ ոչ՝ անդադար կրկնելով՝
Շալվա՞ր, շալվա՞ր, շալվար՝ հե-
ռուսաստագիտողը հաստատ կը հա-
մոզուի, որ դուք իսկապէս չգիտէք
այդ բառի հայերէնը, որ է՝ *SU-
ԲԱՏԸ*: Ուշապի հոռէր...

ԲՈԼՈՐ ԺԱՄԱԿՆԵՐՈՒ ՍԱՐՈՅԵԱՆԸ.

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԵԶ ՀԻՄԸ ԴՐՈՒՅԹ Է ՍԱՐՈՎԵԱՆԻ ՆՈՒԻՐՈՒՅԹ ՆՈՐ ՄԱՏԵՆԱՉԱՐԻ ՄԸ

Ուիլիամ Սարոյեանի ծննդեան 110-ամեակին ընդառաջ, հայրենի «Անտարես» հրատարակչութիւնը Զաւէն Պոյաճեանի թարգանութեամբ ընթերցողին կը ներկայացնէ անուանի գրողին «Յայրիկ, դու խենք Ես» վիպակի նոր հրատարակութիւնը։ Որդիին՝ Արամ Սարոյեանին նույիրուած գիրքի յառաջաբանին մէջ Սարոյեան գրած է. «Ես Վճռեցի գրել այս գիրքը, որովհետեւ 1953-ին, երբ տասը տարեկան էիր, դու խնդրեցիր ինձ, եւ որովհետեւ 1918-ին, երբ ես ինքս կի տասը տարեկան, իմ գրողական հմտութիւնը հաւասարագոր չէր այն ամէնին, ինչ որ կ'ուզենայի ասել։ Յիմա՝ վերջապէս, գրեցի գիրքս, կամ աւելի ծիշ՝ հենց դու ալ գրեցիր»։

«Սարոյանական մատենաշար»ի ստեղծման, «Դայրիկ, դու խենք ես» վիպակի առանձնայատկութեան մասին պատմած է թարգմանիչ Զաւեն Պոյաճեան: Նշենք, որ զրոյցը լոյս տեսած է հայրենի «Մէտհամաքս» կայրին մէջ:

- Πηρού. Την περιόδευτη σε αποτέλεσμα της διαδικασίας αποτελεί το έργο της Επιτροπής για την επανασύνταξη της Κοινωνίας των Εργαζομένων.

- Սարոյեանի ծննդեան 110-
ամեակը պատեհ առիթ էր անոր
գործերու իմ թարգմանութիւնները
վերանայելու եւ վերահրատարա-
կելու համար, որու մասին շատոնց
կը մտորէի: «Անտարես» հրատա-
րակչութեան հետ պայմանա-

ւորուածութիւն ունիմ «Հայրիկ,
դու խենթ ես» վիպակը, «Ուեսլի
ճեքսոնի Արկածները» ու «Մայրիկ,
ես սիրում եմ քեզ» վէտերը եւ
Սարոյեանի ընտիր պատմուածք-
ներու ժողովածոյ մը վերա-
հատարակելու շուրջ (Վերջինս
կազմուած պիտի ըլլայ ժամանակին
գիրքերու մէջ տպագրուած եւ
միայն մամուլի մէջ հրապարակուած

գործերէն): Բայց այս ձեռնարկը քննարկումներէն ետք ի վերջոյ ընդլայնուեցաւ՝ յանգելով սարուեանական յատուկ մատենաշար մը հրապարակելու գաղափարին, ճիշդը ըսելու համար, շատոնց հասունցած անհրաժեշտութիւն մը, որ ի մի կը բերէ մեծ գրողին ժառանգութեան լաւագոյն էջերը: Աւելորդ է նշել, որ նման մատենաշարը ինչ վիթխարի կարեւորութիւն կ'ունե-

նայ մեզի համար Սարոյեանի
արժանաւոր, ուղղակի անգնահա
տելի ստեղծագործութիւնը իսկապէս
իւրացնելու առումով։ Մատենաշարը
կ'ընդգրկէ եւ ժամանակի քննութ-
իւնը բռնած գործերու վերահրա-
տարակումներ, եւ այդ քննութիւնը
այնքան ալ բարեցածող չցանձնած
գործերու վերաթարգմանութ-
իւններ, եւ, ինչ խօսք, նոր
թարգմանութիւններ, մանաւանդ
որ Սարոյեանի ժառանգութեան
զգալի մաս մը դեռեւս կը մնայ
չհայագուած։

է, որու իրագործումը տարիներու ջանքեր կը պահանջէ: Աւելցնեմ նաեւ, որ սա կ'ըլլայ սարոցեանական երկերու առաջին հրատարակումը օրինական հիմունքներով, քանի որ մինչեւ օրս անոնք Հայաստանի մէջ տպագրուած են հեղինակացին իրաւունքի ոտնահարմածք, փաս տօրէն գրահէնական ճանապարհով: «Անտարես»ը մտադիր է բացի բուն սարոցեանական մատենաշարէն, լոյս ընծայել առանձին գործեր եւ այդ մէկը պիտի կատարուի զուտ առեւտրական մօտեցումներով: Այսպէս, «Հայրիկ, դու խենթ ես» վիպակի ներկայ հրատարակութիւնը «Օտար Գիր» մատենաշարով է, բայց յառաջիկացին վիպակը լոյս կը տեսնէ նաեւ William Saroyan նորաստեղծ մատենաշարով, իսկ անոր կը յաջորդէ «Մայրիկ, ես սիրում եմ քեզ» վէպը:

Իսկ ինչո՞ւ ընտրուած է «Հայրիկը». այս գործը, կարելի է ըսել, խորհրդանշական արժէք ունի՝ ամփոփելով սարուճանական արձակի ամենաշական յատկանիշերն ու անշփռթելի իւրօրինակութիւնը:

- Զեր տուած հարցազրոյ-
ցներէն մէկուն մէջ նշած էք, որ
«Դայրիկ, դու խենք ես» գիրքը
շատ կարեւոր գործ է եւ պէտք է
հայ ընթերցողի սեղանի գիրքը
դառնայ: Ինչո՞վ կը բացատրէք
այդ եւ վստա՞հ եք արդեօք, որ
գիրքը ըստ արժանւոյն կը
գնահատուի ու պահանջարկ
կ'ունենայ:

- Բովանդակացին խորքով եւ
ոճական կատարելութեամբ «Հայ-
րիկը» պարզապէս մոգական բնաբան
է՝ իմաստուն ու գուլալ։ Սա իրօք
սեղանի գիրք է, որովհետեւ կը
ձգտի մեկնիլ կեանքի, աշխարհի,
մարդու բնոյթի էութենական
գաղտնիքները առակի, առասպելի,

ԲՈԼՈՐ ԺԱՄԱՆԱԿՆԵՐՈՒ ՍԱՐՈՅԵԱՆԸ

Շարունակուած էջ 15-էն

նախատիպացին պարզ, բայց եւ մշակութաբանօրէն շատ յագեցած ու բազմաշերտ հասկացութիւններու լեզուով: Ցաւօք, դիրքը ինչպէս եղած է, այնպէս ալ կը մնայ թերագնահատուած, ինչպէս Սարոյեանի ստեղծագործութիւնը ընդհանրապէս: Անհնար է չհամաձայնիլ անգլիացի հռչա կատոր դերասան եւ գրող Սթիվլն ֆրայի հետ, որ Սարոյեանը կը համարէ ամենաթերագնահատուած գրողներէն մէկը:

Աւելցնենք, նաեւ չընթերցուած: Իրապէս, Սարոյեանը կարծէս քաջ յայտնի է բոլորին, կը խօսին անոր մասին, դատողութիւններ կ'ընեն ու կարծիքներ կը յայտնեն, բայց ինչպէս բազմիցս համոզուած եմ, երբ կը փորձես պարզել, թէ խօսակիցդ որքանով ծանօթ է Սարոյեանի ստեղծագործութեան, շատ յաճախ երեւան կու գայ, որ ծանօթութիւնը մակերեսացին ու թուոցիկ բնոյթ ունի եւ կը յենի ոչ այնքան բունընթերցանութեան, այսինքն՝ սեփական փորձառութեան, որքան արդէն վաղուց շրջանառութեան մէջ մտած ամանափակ պատկերացումներու եւ մաշած կարծրատիպերու, այսինքն՝ միջնորդաւորուած ընկալման վրայ: Այլ կերպ ըստած՝ քաջածանօթ Սարոյեան իրականութեան մէջ անծանօթ է: Անոր համար ալ շատ կ'ուզէի, որ «Հայրիկ, դու խենթ ես» վիպակի, ապա եւ սարոյեանական այլ դրժերու նոր հրատարակութիւնները լիշեալ յարակարծիքը կարելու, գրողի ստեղծագործութիւնը վերարժեւորելու, իրօք ճանչնալու ազդականացն ընթերցանութեան կարծէս նկատելի աշխուժացման այս նոր բնաբանին մէջ:

- Կ'ենթադրեմ, որ վերանաւած է թարգմանութիւնը ձեր կողմէն: Խորագրման անհրաժեշտութեան կա՞ր, ի՞նչ աշխատանք պահանջեց վիպակի:

Մարակութիւնը:

- Ի հարկէ. նախորդ հրատարակութենէն ետք տարիներ անցած են: Չէի ըսեր, որ բնաբանը էական վերափոխման ենթարկուած է, բայց թարգմանչական, լեզուական, խմբագրական բարեփոխումներ ըրած եմ, ուղղած բոլոր մէծ ու փոքր վրիպակները: Օրինակ՝ հին հրատարակութեան մէջ «Փողը» գլուխը, կորսնցնելով իր վերնագիրը, ձուլուած էր նախորդ՝ «Պառուղը» գլուխին. վերջապէս հնարաւոր եղաւ այդ ուղղել: Այսօրուան գրաւոր հայերէնի լոյսի տակ վերանայուած է նաեւ կէտադրութիւնը: Ուրախ եմ, որ զիրքի ներկայիս բնաբանը թէ՝ թարգմանչական, թէ՝ լեզուական առումով աւելի անխոցելի է:

- Դայր եւ որդի յարաբերութիւնները, տասնամեայ տղայի աշխարհընկալումը, գրողական հայեացքը ամենատարբեր հարցերու շուրջ (առհասարակ Սարոյեանը) ընկալելի են 21-րդ դարու ընթերցողին:

- Անկասկած: Սարոյեան առանց փոքրիշատէ չափազանցութեան ժամանակի պատմէնէրը յաղթահարած գրողներէն է, որոնց ընդունուած է դասական կոչել, այլ բան է, թէ այդ աշխարհի մէջ ու մեր մէջ ինչ աստիճանի լրջութեամբ կը դիտակցուի: «Հայրիկ, դու ինենթ ես» վիպակին մէջ ականատես ենք Սարոյեանի աշխարհազարդութեանն ու գրողական ձեռագիրին խիստ բնորոշ օտարածան, երբ քաջածանօթ առարկան կամ սովորական ուղած բանդ կը դիտարկուի կողքէն, օտարուած հայնացքով, կարծես նորովի, եւ ի յայտ կու գայ ամբողջ անյայտ աշխարհ մը, աննկատ մնացած էութիւնը եւ մանրաշխարհը կը վերածուի տիեզերք:

«Հայրիկ»ի պատանի հերոսը կը պատմէ «Աշխարհը» յատկանշական գլուխի մէջ. «... ես կոպիճները, ջրինուոի կտորը ու խեցիները լուացի եւ ամէն մէկը շատ

ուշադիր զննեցի, շուռումուա տուի բոլոր կողմերից նայելու համար ու ինչե՞ր, ինչե՞ր ասես, որ չտեսայ: Աչքովս էնախսի մանրութիւներու լեզուով:

- Ցէի ըսեր, որ ամէն փոքրիկ բան աշխարհում շատ աւելին է, քան թէ թուումէ: Մի կոպիճ կար՝ կտորնկոյզի չափ, սեւ էր ու տեղ-տեղ կարմիր պուտերով. սպիտակ, մաքուր գիծը նրա մի մասը բաժանում էր միւսից, կարծես պատիկ կոպիճը մի անբողջ աշխարհ լիներ, սպիտակ գիծն էր ցամաքը էր անջատում ջրից: Կոպիճին նայելիս շատ ու շատ մտքեր գլխովս անցան, ու ես ուրախացայ, որ ընդունակ եմ ինձ հանդիպածը եսպէս պարզ տեսնելու, փոքրիկ առարկան էսպէս մէծ տեսնելու, ենքան մէծ, որքան ուզած բանը, ինչ էլ դա լինի եւ ուր էլ լինի»:

Մերօրեայ մարդը յաճախ արդէն զուրկ է այդ տղու նշած ընդունակութենէն,

Սարոյեան մարդը յաճախ արդէն զուրկ է այդ տղու նշած ընդունակութենէն,

Սարոյեան կը գովերգէ ապրելու,

ողջ ըլլալու վայելքը, պարզ ու բնական բաներով հրճուելու կարողութիւնը, բնաշխարհի ներդաշնակ մասնիկը ըլլալու կորուսեալ զգացումը: Այս ամէնի անհրաժեշտութիւնը մէր օրերուն աւելի քան զգալի է: Մենք յաճախ կ'ապրինք առանց բուն իմաստով ապրելու. բուն կեանքը տեղ չունի մէր կեանքին մէջ: Կարծ ըսելու համար, աւելի արդիական, աւելի պահանջուած գրող 21-րդ դարուն դժուար է պատկերացնել:

Մասնամեայ տղան եւ Արածն է, եւ ինքը՝ Սարոյեանը:

Այս, տղու նախատիպը կամ աւելի ճիշդը՝ կերպարի ելակէտը

գրողի որդին է, բայց այս կերպարը

գրոշմուած է նաեւ Սարոյեան գրողի

կենսափիլիսոփիայութեան եւ

աշխարհընկալ ման կնիքով:

Գրական կերպարը, ինչպէս եւ արուեստի գործը, երբեք ալ միանշանակ բաղադրութիւն չունի,

միշտ իստացուած է:

- Ի՞նչ է այս վիպակին գլխաւոր առանձնայակութիւնը՝ խօսիլ եւ ուրախ, եւ տիխուր բաներու մասին, բայց այնպէս, որ «մարդիկ ծիծաղին» («Արին ու դու էնպիսի բաներ գրունք, որ մարդիկ ծիծաղեն, թէկուզ երկուսս էլ փողչվաստակենք, որովհետեւ ի՞նչ ուրախութիւն կը մնայ կեանքում, եթէ մարդիկ չծիծաղեն»):

- Այս, Սարոյեան, հակառակ

կամ ի հեծուկս ամէն ինչի, կը գերադասէ,

որ «մարդիկ ծիծաղեն», եւ եթէ կ'ուզէք, նաեւ ասոր մէջ է անոր գրականութեան ուժը կամ

կենսունակութիւնը:

Հայցագրոյցը՝ Արմինէ Սարգսեանի (Մետիամարս)

Արեւմտահայերէնի վերածեց եւ

հրատարակութեան պատրաստեց՝ Ս. Ա.

Երուանդ Պապայեան Սանկավարժական Հիմնարկ

ՀԱՅԱԳԻՏԱԿԱՆ ԱՌԱՐԴԱՆԵՐՈՒ ԴԱՍԱՀԱՆՈՒՄՆԱՆ ՆՈԽՐՈՒԱԾ ԽԱՐԱՐԴԱՆՈՒՄՆԵՐՈՒ ԾԱՐ

Ա

Դասաւանդութեան Յաջողութիւններու

Ներկայացում եւ Փոխանակում

ԵՒ

Ծանօթացում եւ Արևեստագիտական Կապերու Հաստատում Ուսուցիչներու եւ Մասնագիտական Կազմակերպութիւններու Միջեւ

Տեղի կունենայ

Շաբաթ, 22 Սեպտեմբեր, 2018

Ժամը 9:00-3:00

ՀԲԸՆ Վաշինգտոն Մանազուր Մասնուկեան Կեղանքում մէջ

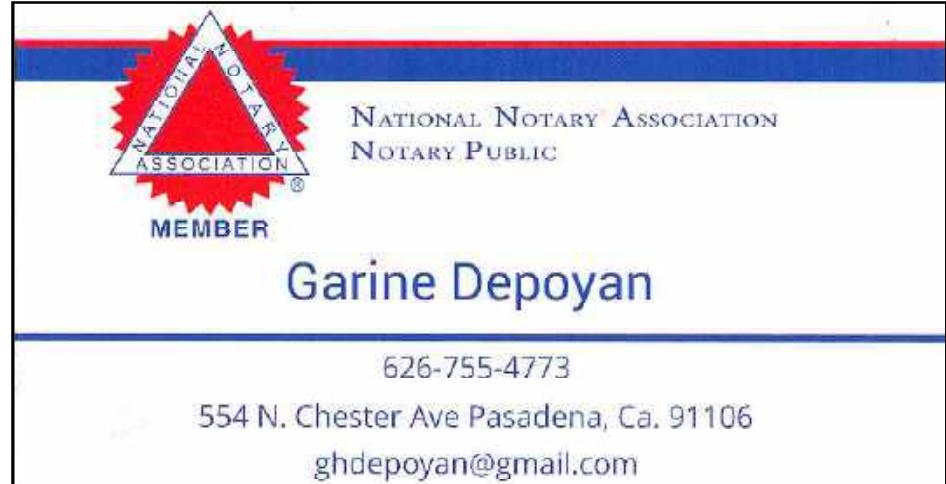
Յաւելեալ տեղեկութիւններու համար դյում

Դոկտ. Սիլվա Գարայեանին՝

karayan@callutheran.edu

www.massisweekly.com

Updated Every Friday

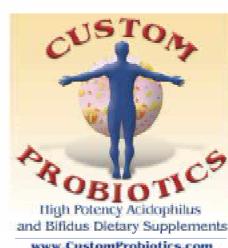

**OFFICE SPACE FOR RENT
IN PASADENA**

ՎԱՐՁՈՒ ԳՐԱՎԵՆԵՎԿՆԵՐ

1060 North Allen Ave
Pasadena, CA 91104

Գրասենեակները վերանորոգուած
եւ յարմար վարձբերով
Հետաքրքրուողներէն հեռածայեն
(626) 398-0506

SPONSORS*Vrej Pastry***UMPQUA
BANK**

ARMENIAN INDEPENDENCE DAY FESTIVAL

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՆԿԱԽՈՒԹԵԱՆ ՕՐՈՒԱՆ

(Փառասոն)

SUNDAY SEPTEMBER
23, 2018

VERDUGO PARK GLENDALE

1621 Canada Blvd., Glendale, CA, 91206

Starting at 11:00 am

Կազմակերպութեամբ Organized By

ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԴ ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ
NOR SEROUNT CULTURAL ASSOCIATION

Live Music & Dancing

ԵՐԳ ՈՒ ՊԱՐ

Art Work Exhibition

ԱՐՈՒԵՍՏԻ ԳՈՐԾԵՐՈՒ ԵԼ
ԳԻՐՔԵՐՈՒ ՎԱՃԱՌ

Kids Games

ՓՈՔՐԵՐՈՒ ԽԱՂԵՐ

Armenian Food

ՀԱՅԱԴԱՍ ՃԱՇԵՐ

GENERAL SPONSOR

INNOVATIVE

Designs

Manufacturing, Inc.

By TED & NORA KOROGHLIAN

To reserve your vendor booth
please call Nor Serount Cultural Association

Ձեր կրպակները ապահովելու համար

Հեռախայնեցեք

Նոր Սերունդ Մշակութային Միութեան

(818) 391-7938